PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 162 KETVIRTADIENIS, KOVO (MARCH) 11, 1937, TORONTO, ONTARIO METAI VI

NUSKANDINO LOJALISTAMS GABENAMUS GINKLUS

Kompanijos Pasamdyti Gengsteriai Terorizuoja Darbininkus Sarnioje

Miesto Taryba ir Policija Žinojo Apie Tuos Teroristinius Planus, Bet Nieko Nedarė

VIRŠ 60 STREIKIERIŲ BUVO SUIMTA, JŲ TARPE 20 SUNKIAI SUŽEISTŲ

Sarnia, Kovo 6.—Pereitą trečiadienį įvyko didelis užpuolimas ant Holmes Foundry streikuojančių darbininkų.

Apie 150 Holmes Foundry darbininkų, paskelbę streiką laikėsi dirbtuvėj, kad skebai neužimtų jų darbo. Kompanija, norėdama streiką sulaužyti, pasisamdė apie 300 gengsterių, kurie įsiveržę dirbtuvėn daužė darbininkus gelžgaliais ir lazdomis. Dvidešimtį jų sunkiai sužeidė.

Draugas Milton Montgomery, Industrinio Komiteto organizatorius, buvo primuštas ir išvežtas už miestelio. Jam buvo įsakyta negrįžti atgal.

Po to, kaip gengsteriai sumušė streikierius, policija 66 iš jų suėmė ir uždarė į kalėjimą. Nežiūrėjo į tai, kad apie 20 iš suimtųjų buvo sunkiai sužeisti, reikalavo medikalės pagelbos.

Gengsteriai, išviję iš dirbtuvės darbininkus, susipiaustė guminį vamzdį ir į galus priliejo švino. Tokius ginklus pasidarę laukė kelias dienas atvykstančių streikierių. Sakoma, kad kiti laikė ugnyje geležines lazdas, kurias tikėjosi naudoti prieš streikierius.

Be to, po atakos ant streikierių dirbtuvėje, jie landžiojo po streikierių namus ir gązdino streikierių šeimynas ir net vagiliavo brangakmenius.

Nebuvo Nei Vieno Dirbančio

Penktadienyj įvyko suimtų teismas, kuriame teisiamųjų advokatas privertė fabriko administratorių pripažinti, kad "ištikimųjų" darbininkų tarpe nebuvo nei vieno dirbusio prieš streiką. Visi buvę surinkti iš apylinkių.

Teisme paaiškėjo, kad kompanijos administracija žinojo apie gengsterių planus per jėgą išmesti iš dirbtuvės streikierius. Policija taip pat prisipažino, kad nedėjo pastangų sulaikyti muštynes. Keli policistai stovėję prie dirbtuvės, bet nieko nedarę.

Teisėjas buvo priverstas visus suimtuosius paleisti. Dešimtį visai išteisino, o 55 paliuosavo sąlyginiai, kad daugiau neprasikals. Vienam priteisė $10 ar 30 parų kalėjimo. Unija užmokėjo pabaudą. Visi buvo kaltinami nelegaliu elgėsiu dirbtuvėj.

Miesto Taryba Irgi Žinojo

Toronto, Kovo 6.—Čia lankėsis unijos organizatorius draugas Barker pasakojo, kad prieš užpuolimą fabriko administratorius pirmininkavo gengsterių susirinkimui. Tame susirinkime buvę duodama gengsteriams vištienos pietūs su gėrimais.

Kas svarbiausia, tai kad miesto taryba diskusavus, kaip tuos sėdinčius streikierius išvyti iš dirbtuvės.

Prie Gengsterizmo Paragino Hepburnas

Kada pasireiškė sėdėjimo streikai Suvienytose Valstijose, Kanados kapitalistinė spauda pradėjo vesti agitaciją prieš sėdėjimo streikus. Prie jos prisidėjo Ontarijos premjeras Hepburnas, kuris pareiškė, kad Kanadoj tikie streikai nelegalūs ir jis dėsiąs visas pastangas, kad jie neįvyktų. O kada jau įvyko toks biaurus užpuolimas, jis išreiškė simpatiją tiems gengsteriams, kurie daužė streikierius.

NUŽUDĖ 6,000 ETHIOPŲ UŽ PASIKĖSINIMĄ ANT GRAZIANI

Paryžius, Kovo 6.—Esą sužinota, kad už pasikėsinimą ant maršalo Graziani buvo nužudyta 6,000 ethiopų.

SUSTREIKAVO TAKSIŲ ŠOFERIAI CHICAGOJ

Chicago, Kovo 8. — Čia sustreikavo visi taksių šoferiai. Visi ponai priversti ar pėsti eiti arba gatvėkariais važiuoti.

GENGSTERIAI APVOGĖ UNIJISTUS SARNIOJ

Sarnia, Kovo 7.—Kaip pasirodo, tai reikalavimas ištirti įvykius Sarnioj sąrišyj su įvykusiu streiku, turi būti remiamas kiekvieno sąmoningo darbininko.

Daily Clarion reporteris patyrė, kad per kelias dienas miestelį valdė taip vadinami vigilantės.

Kompanijos pasamdyti kuliganai vaikščioję po miestą su pagaliais rankose ir kaišioję panosėn kiekvienam, kuris tik jiem atrodė simpatingu streikieriams.

Šale to, jie darę kratas pas streikierius. John Thomas, gyvenantis 20 Barkeley Row, pareiškė, kad tie žulikai pavogė jam $100, o jo burdingieriaus $30.00. Thomo žmoną buvę užstūmę ant karšto baštoko.

Vienoj vietoj pavogė $15, o kitoj $17.

IŠNAUJO AREŠTUOJA SARNIA STREIKIERIUS

Sarnia, Kovo 7.—Policija pradėjo suiminėti Holmes Foundry streikierius išnaujo. Įsakyta nekuriuos sužeistuosius streikierius perkelti į kalėjimą.

Leonard Cooper, kuris buvo labai sunkiai sužalotas, įkarceriuotas. Harry Hunter, CIO organizatorius iš Hamiltono, norėjo išimti jį ant parankos, bet neišleidžia.

Organizatorius Montgomery lankėsi į namus pas Percy Archer, kuriam reikalinga daryti antrą operaciją, ir tenai sužinojo, kad jam pranešta, jog jis bus perkeltas į kalėjimą.

Streikieriai, tačiau, nežada pasiduoti. Savo susirinkime nutarė kovą tęsti. Jie gavę telegramų iš daugelio unijų, net ir nuo Suvienytų Valstijų unijų, kuriose žadama jiems parama.

3,900 Pavienių Mirė Gyvendami iš Pašalpos

Winnipeg, Kovo 5.—St. George Stubbs, Manitobos provincijos seimelio atstovas, pareiškė, kad laike depresijos Manitobos provincijoj mirė 3,900 pavienų pašalpgavių.

Jis mano, kad dauguma tų bedarbių buvo palaidoti paprastuose loviuose, kurie kainuoją po dolerį.

Jis reikalavo, kad provincialė valdžia paaiškintų, kiek tų bedarbių lavonų buvo parduota medikaliams tyrinėjimams.

Atrodo, kad tų bedarbių ne tik gyvenimas blogas, bet ir mirtis. Reikia manyti, kad daugelis jų mirė pirm laiko ar net iš bado.

KOMUNISTŲ PARTIJA MINĖS PARYŽIAUS KOMUNĄ

Toronto, Kovo 10.—Kanados Komunistų Partijos Toronto miesto komitetas išrendavo Massay Hall ant kovo 21 dienos paminėjimui Paryžiaus Komunos. Mitingas prasidės 2 valandą po pietų. Kalbės žymūs kalbėtojai.

KANADA PRIEŠ SANKCIJAS

Ottawa, Kovo 8. — Kanada stovėsianti prieš bile kokias sankcijas, kuomet Anglijos imperijos konferencijoj gegužės mėnesį bus kalbama Tautų Lygos klausimu.

Per Dvi Sąvaites Detroite Buvo 87 Streikai

Detroit, Kovo 7.—Šio miesto darbininkai sukruto kovoti už savo būvio pagerinimą. Laike dviejų sąvaičių įvyko 87 streikai iš kurių 47 jau laimėti.

Nuo kitų darbininkų neatsilieka ir Woolworth krautuvių darbininkės. Vienoj krautuvėj apie 200 jaunų merginų ir moterų susėdo streikuoti pereitą šeštadienį kaip tik tuo laiku, kada daugiausia kostiumerių lankosi.

SURADO 300 METŲ SENUMO ĄŽUOLUS ONTARIJOJ

London, Ont., Kovo 8.—Middlesex valsčiuje surasti du seni ąžuolai, kurių amžius siekiąs 300-500 metų.

Pereito Karo Veteranas Numirė Suplainėj

Toronto, Kovo 8. — Pereitą šeštadienį senas pereito karo veteranas John L. Quinn, gyvenęs Industriniame name, iš ryto nualpo, o paskui mirė. Kitas nualpo stovėdamas suplainėj.

Quinn prieš tai skundėsi savo draugams, kad jis ilgai neišlaikysiąs. Maistas varąs jį į kapus.

Vakar buvo pranešta, kad kitas bedarbis miręs belaukdamas suplainėj, bet dar nepatvirtinta.

Pavienių bedarbių susivienijimas reikalauja uždaryti suplanes, o bedarbiams duoti piniginę pašalpą, už kurią jie galėtų gauti tinkamesnius kambarius ir maistą.

KUNIGAS UŽGIRIA SĖDĖJIMO STREIKUS IR CIO

Toronto, Kovo 8. — Kunigas Joseph F. Fletcher pareiškė, kad sėdėjimo streikai yra visai logiškas apsireiškimas. Dabartiniu laiku esą sunku laimėti streiką senais metodais.

ARTISTAS NUŠOKO Į VANDENYNĄ DEL MEILUŽĖS

Plymouth, Anglija, Kovo 6.—Frank Vosper, 37 metų amžiaus Anglijos artistas, nušoko nuo laivo į vandenyną ir prigėrė, kuomet Miss Oxford atsisakė apsivesti su juo.

Draugas MacLeod Sako Madridas Nebus Paimtas

Generolas Franko Negalįs Gauti Kareivių, Nors Pusė Ispanijos Randasi Fašistų Rankose

TORONTO LIETUVIAI GAUSIAI PAREMĖ ISPANIJOS LIAUDIES GYNĖJUS

Toronto, Kovo 7. — Draugas MacLeod, Kanados Lygos Prieš Karą ir Fašizmą pirmininkas, kalbėdamas Toronto lietuvių masiniame susirinkime, kurį sušaukė Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atsteigti, pareiškė, kad Franko su savo talkininkais Madrido nepaims niekados.

Nežiūrint to, kad pusė Ispanijos fašistų rankose, jis sako, Frankas negali sumobilizuoti pakankamai kariuomenės. Kuone visa jo kariuomenė susideda iš mauru, užsienio legionierių, nazių ir Italijos fašistų.

Pradžioj sukilimo liaudis neturėjusi jokių ginklų, tačiau savo narsumu apgalėjo armijas ir atėmė iš jų ginklus ir amunicijos sandelius.

Jis nušvietė tas aplinkybes, kurios privedė prie fašistų sukilimo. Jūs skaitote daug aprašymų, jis sako, apie žudymus, apie kraujo praliejimus. Jums piešiama, kad ispanai tokie žmonės. Bet kodel nebuvo jokio kraujo praliejimo 1931 metais, kuomet vertė monarchiją. Jo nuomone, tai jei kada Ispanijos respublikos vadai padarė kokią klaidą, tai tada, kada nieko nedarė respublikos priešams, leido jiems rengtis prie tokių skerdynių. Už tas savo klaidas dabar moka krauju ir gyvybėmis.

Jis pažymėjo, kad Barcelonoj liaudies valdžia sugavus daug dokumentų, kurie parodą, kaip Vokietijos fašistai vadovavo sukilimo prirengimui. Tie dokumentai buvę įteikti Francijos valdžiai, kuri rodžius Anglijos valdžiai. Anglijos valdžia įsakius Blumui nesikiškti į Ispanijos reikalus, jei nenorinti patekti į bėdą. Tuomet Blumas griebęsis nesikišimo taktikos, nors ta taktika buvusi neišmintinga. Fašistai pasirašę, bet ta pačią dieną savo parašą sumindžioję.

Jis pažymėjo, kad Ispanijoj karą veda Vokietijos ir Italijos interventai. Sekanti šalis ant sąrašo stovinti Čekoslovakija. Hitleris rengiąs panašias skerdynes tenai.

Atsikreipus aukų palaikymui Dr. Bethune medikalės vienutės Ispanijoj, kuri gelbsti sužeistus Ispanijos liaudies gynėjus, susirinkusieji suaukavo $55.50.

Paskui kalbėjo Petravičius ir V. Raila. Pirmininkavo draugė O. Indrelienė.

Plačiau apie tą mitingą vietinėse žiniose.

Fašistų Kruiseriai Užmušė Keturis Vaikučius

Bayonne, Francija, Kovo 8.—Du fašistų kruiseriai, Almirante ir Canarias, apšaudė lojalistų keleivinį laivą Galdamas, kuriuomi važiavo 180 keleivių. daugiausia grįžtančių į Bilbao pabėgelių. Bombos pataikė į laivą ir užmušė dvi moteris ir keturis vaikučius. Visi suaugę buvę paimti į Pasajes kalėjimą apklausinėjimui.

Francijos prekinis laivas Gallium buvo sulaikytas.

Anglijos laivo Springwear komanda atsisakius klausyti sukilėlių, kuomet jie liepę plaukti į Ceuta uostą.

Tas pats pranešimas sako, kad sukilėliai paėmę du laivus Sovietų Sąjungos, iš kurių vienam buvę savanoriai, o kitam amunicija.

UŽGRIUVO 6000 FAŠISTŲ KLINIKOS LIGONINĖJ

Madridas, Kovo 6.—Dauguma iš 600 fašistų, kurie radosi klinikos ligoninėj universiteto mieste, liko sutraiškyti, kuomet budinkas sugriuvo nuo lojalistų kanuolių granatų.

SAN FRANCISCO APYLINKĖ BUVO SUKRĖSTA ŽEMĖS DREBĖJIMO

San Francisco, Kovo 8.—San Francisco įlankos apylinkės gyventojai turėjo daug baimės, kuomet žemė ant tiek smarkiai sudrebėjo, jog daiktai nuo lentynų pradėjo birėti. Manoma, kad tokio skaudaus sukrėtimo nebuvo nuo 1906 metų katastrofos.

SUSĖDO STREIKUOTI 900 NORMANDIE JŪRININKŲ

Havre, Francija, Kovo 9.—Devyni šimtai Normandie laivo tarnautojų paskelbė sėdėjimo streiką už pakėlimą algų. Taipgi ir kiti laivai tam uoste užstreikuoti.

MINA NUSKANDINO GRAIKIJOS LAIVĄ

Barcelona, Kovo 4.—Graikijos garlaivis Lukia užplaukė ant minos netoli Cape Bugar, kuri jį paskandino. Tik vienas iš 24 jūrininkų buvo išgelbėtas. Laivas vežė 3,000 tonų gazolino.

Unijos Reikalauja Boikotuoti Nazių Prekes

Toronto, Kovo 8. — Pereitą šeštadienį įvyko unijų konferencija prieš karą ir fašizmą, kurioj dalyvavo 36 delegatai nuo 25 unijų. Konferencija nutarė skelbti boikotą nazių prekėms.

Konferencija išleisianti atsišaukimą, kuriame visi fašizmo priešai bus prašomi nepirkti Vokietijos prekių ir nenaudoti įrankių, naudojamų vietiniuose fabrikuose.

Konferencija griežtai pasmerkė Sarnia streikierių terorizavimą.

MIRĖ ŽYMUS KOMUNISTŲ VEIKĖJAS ALBERTOJ

Calgary, Kovo 8. — Čia mirė draugas John O'Sulivan, žymus Albertos provincijos komunistų veikėjas, provincialio komiteto narys.

FURNITURE DARBININKAI SAVO STREIKĄ LAIMĖJO

Toronto, Kovo 8. — Pereitą šeštadienį galutinai užsibaigė vienuolikos šimtų furniture (baldų) darbininkų streikas Ontarijoj.

Unijos atstovai ir samdytojai priėjo susitarimo nustatyti 47 valandų darbo sąvaitę. Prie to, nustatytos sekančios algos: visoj Ontarijoj, išskiriant Stratford ir Kitchener, minimum turi mokėti 32 centus į valandą nespecialistams, 37 pusiau specialistams ir 47 geriems specialistams. Stratforde ir Kitchenere dviem centais aukščiau visų trijų rūšių darbininkams.

Jauniems darbininkams-jaunuoliams turi mokėti mažiausia 18 centų į valandą.

SAKO KROVINYS BUVO VERTAS APIE $2,700,000

Laivo Tarnautojus Fašistų Laivas Nusigabeno ir Manoma, Kad Visi Bus Nužudyti

ISPANIJA PRAŠO, KAD MEKSIKA IŠLEISTŲ ORLAIVIUS

Mexico City, Kovo 6.—Trejeria orlaivių stotyje esą 21 Suvienytų Valstijų gamybos orlaivis del Ispanijos. Prezidentas nusistatęs tik tuomet išleisti, kuomet sutiks ta šalis, kurioj gaminti. Ispanijos valdžia nurodo, kad jei fašistai laimės Ispanijoj, tai jie pagyvės ir Meksikoj, todel prašo tuos orlaivius išleisti ir be Amerikos sutikimo.

80,00 CHRYSLER IR HUDSON DARBININKŲ STREIKUOJA

Detroit, Kovo 9. — Kadangi Chrysler kompanijos viršininkai atsisakė pripažinti United Automobile Workers uniją, išėjo į streiką 80,000 Chrysler ir Hudson automobilių fabrikų darbininkų. Jie sėdi fabrikuose, laukdami, kol bus išpildyti jų reikalavimai.

Neteisingai Kaltina Siuvėjų Unijos Organizatorių

Montreal, Kovo 9. — Alex Richman, biznio agentas suknelių suvėjų unijos Toronto lokalo, sulaikytas čionai ir kaltinamas pasikėsinime nužudyti. Warantą jo suėmimui išpirko M. Rothenbergas, American Waist kompanijos savininkas, kuris sako, kad kelios sąvaitės atgal Richmanas užpuolęs ant jo sąrišyj su streiku jo dirbtuvėj.

Laikraščiai tuo laiku rašė, kad Rothenbergas buvo susirišęs su butlegerių požeminiu pasauliu ir ant jo užpuolimą padarė gengsteriai, norėdami atkeršyti.

Bernard Shane, International Ladies Garment Workers unijos Montreale, pareiškė, kad kaltinimai yra gryna provokacija.

Anglija Tariasi Su Fašištais Prekybos Reikalu

Londonas, Kovo 8. — Kuomet nesikišimo komitetas svarsto, kaip įgyvendinti Ispanijos pakraščių patruliavimą, kad sulaikyti savanorių ir ginklų įgabenimą, Anglijos valdžia paskelbė, kad du jos atstovai nuvyko į Burgos miestą tartis su Franko valdžia prekybos reikalais.

Toks Anglijos pasielgimas, tai kaip pripažinimas Franko valdžios.

GINKLAI BUVO GABENAMI IŠ SUVIENYTŲ VALSTIJŲ

Londonas, Kovo 8. — Fašistų kruiseris Canarias pasitiko Ispanijos prekinį laivą Mar Cantabrico, kuris gabeno lojalistams ginklų už $2,700,000, ir paskandino Baskų įlankoj.

Ginklai buvo pirkti Suvienytose Valstijose, prieš priėmimą neutralumo įstatymo.

Laivo tarnautojai, kurių tarpe buvę du ar trys amerikiečiai, buvo paimti ant fašistų laivo ir įkalinti.

Manoma, Kad Visi Nužudyti

Arcachon, Francija, Kovo 9.—Juan Boo, vienas iš Mar Cantabrico jūrininkų, kuris pabėgo nuo fašistų ir paskui buvo paimtas Francijos laivo Henry Cameleyre, pareiškė, kad visi jūrininkai ir keleiviai veikiausiai nužudyti. Viso laive buvę 167 asmenys.

Kada fašistai prisiartinę prie jų, jis su savo draugu šokę į vandenį ir pasileidę plaukti. Draugas nuskendęs, o jis plaukęs pusę valandos, kol Francijos laivas jį paėmė. Dešimts vyrų norėję panašiai padaryti, bet visi nuskendę.

Fašistų kruiseris Caranias ir du prekiniai laivai mėginę nugabenti Cantabrico į uostą ir pasigriebti ginklus, bet nepasisekė—laivas nuskendęs.

Cantabrico buvęs permaliavotas ir vardas pakeistas į Adda of Newcastle, kad fašistai nepažintų, bet pastarieji suuostė, kad tai lojalistų laivas.

Madrido Gynimas Nukentėsiąs

Saint Jean de Luz, Francija, Kovo 9.—Esą gauta žinių iš Ispanijos valdžios, kad tų ginklų netekimas apsiunkinsiąs Madrido gyvenimą. Buvę laukiama tų ginklų, su kuriais būtų buvęs pradėtas smarkus puolimas ant fašistų.

Washingtone, tačiau, esą žinių, kad tame laive tų ginklų nebuvo. Jie buvę perkrauti į kitą laivą.

Fašistai Pradėjo Pulti Naujoj Vietoj

Madridas, Kovo 9.—Generolas Franko pradėjo smarkiai lysti Guadalajara fronte, Madrido šiauryčiuose. Smarki kova eina 30 mylių frontu.

Suimti italai belaisviai pasakoja, kad jų divizija į Cadiz pribuvo vasario 22, po to, kai Italija pridžėjo nebeduoti paramos fašistams.

Generolas Miaja pareiškė, kad fašistai ieško silpnų vietų. Bet, jis sako, jie sutrupės į geležines liaudies armijos eiles.

Fašistai smarkiai puolė ant Pozo Blanco, pietuose, bet atmušti.

Lojalistai išsprogdino geležkelio tiltą tarp Cordoba ir Penarroya, todel fašistai turi amuniciją gabenti trokais.

SAKO ELEKTROS TRUSTAS DAVĖ DUPLESSIUI $150,000

Montreal, Kovo 8.—Eduourd Lacroix sukėlė didelį politinį triukšmą Quebeco provincijos ponų tarpe su savo pareiškimais, kad elektros trustas dovanojo Duplessiui $150,000 vedimui pareitų provincialių rinkimų.

Jis sako, kad pasirengęs stoti ant teismo ir prirodyti.

Jei tas būtų prirodyta, tai Duplessis liktų numaskuotas, kaip trustų agentas.

ALDLD 137 Kuopa Šaukia į Lenktynes 162 Kuopą Gauti 50 Naujų Narių Laike Vajaus

Montreal, Kovo 9. — Pereitame ALDLD 137 kuopos susirinkime, įvykusiame 5 dieną kovo, išdavus finansų raštininkei raportą paaiškėjo, kad kuopa yra jau gavus 15 naujų narių. Daugiausia vajuje pasidarbavusi, tai draugė X, kuri gavusi 5 narius; antras draugas E. Vilkis, gavęs 3; draugė Skardžiuvienė gavo 2; draugė A Šuplevičienė 1; draugas K. Kilikevičius 1 ir trys draugai patys įstojo.

Apkalbant tolimesnį vajaus veikimą, nutarta **šaukti į lenktynes ALDLD 162 kuopą (Toronte) ant 50 naujų narių.**

Po to buvo šaukimai į lenktynes tarpe vietinių draugų ir draugių. Draugas J. Urbonavičius apsiėmė gauti 5 naujus narius ir iššaukė ant tiek pat draugą Lesevičių ir O. Kilikevičienę. Draugas J. Lesevičius iššaukimą priėmė ir ant tiek pat iššaukė draugus K. Žekonį ir J. Kukenį. Draugas E. Vilkis iššaukė draugę Trečiokienę taipgi gauti 5 naujus narius, kuri sutiko ir iššaukė draugę Valinčienę ant 2 narių. Draugė Valinčienė priėmė pasižadėdama gauti 5 naujus narius ir ant tiek pat iššaukė draugą Čeponį, kuris pereitais metais yra gavęs daugiausia narių. Draugė E. Blažienė sutiko gauti 5 naujus narius ir iššaukė draugą J. Braknį. Draugas Matiukas iššaukė draugę Petrauskienę gauti 2 narius. Draugė Petrauskienė iššaukimą priėmė. Draugas Mažylis iššaukė draugą Kristautą ant 2 narių, kuris iššaukimą priėmė ir iššaukė draugą Petrulį.

ALDLD 137 Kp. Fin. Rašt.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

KAIP BUVO PRIIMTAS LIETUVOJ SSRS MARŠALAS JEGOROVAS

Kaip jau yra žinoma, pereitais metais lankėsi Sovietų Sąjungoj daugelio šalių kariškos atstovybės, jų tarpe ir Lietuvos. Sovietų Sąjunga, atsilygindama toms šalims, kurios atsiuntė savo atstovybes, pasiuntė į tas šalis savo atstovybę su generalinio štabo viršininku maršalu Jegorovu priešakyje. Vasario 15-17 SSRS kariška atstovybė lankėsi Lietuvoj, kur buvo labai draugiškai sutikta. "Trimitas" apie tai rašo:

"Vasario 15 dieną vakare į Kauną atvyko Sovietų maršalas Jegorovas, SSRS generalinio štabo viršininkas. Jis revizitavo mūsų kariuomenės štabo viršininką gen. št. pulk. J. Černių. Su juo atvyko komdivas Ščeglovas, plk. Černyšas, mjr. Kalmykovas ir kpt. Pančevskis. Iš Maskvos maršalą Jegorovą atlydėjo mūsų karo atašė SSRS plk. Skučas. Prie Lietuvos sienos pasitiko svečius SSRS karo atašė plk. Tiagunovas, brig. gener. Vitkauskas ir plk. ltn. Kirlys.

"Kauno gelžkelių stotis pasipuošė SSRS ir Lietuvos vėliavomis. Svečius sutiko kariuomenės štabo viršininkas gen. št. plk. J. Černius, Kauno įgulos virš. div. gen. Adamkevičius, kariuomenės štabo II sk. virš. gen. št. plk. K. Dulknys, IV sk. virš. gen. plk. Gertus, Kauno karo komendantas plk. Talevičius, gelež. karo komendantas plk ltn. Balsys, SSRS nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministeris Lietuvai Podolskis, pasiuntinybės I sekret. Pozdniakovas, prekybos atašė Lietuvai Šapiro, užsienių reikalų ministerijos atstovai Briedis ir Laucevičius, Kauno viceburmistras ats. plk. Rušteika, apskr. viršin. Sidoravičius, gelež. dir. Račkauskas, Eltos direktorius Pr. Dailidė su spaudos atstovais ir kt.

"Perone buvo išrikiuota kariuomenės garbės kuopa su orkestru. Išlipant maršalui Jegorovui iš traukinio, karo orkestras pradėjo groti internacionalą. Aukštas svečias tuojau pasisveikino su garbės kuopa lietuviškai 'Sveiki vyrai.' Internacionalą baigus, buvo sugrotas Lietuvos himnas. Kariuomenės garbės kuopa praėjo iškilmės maršu."

Jegorovas aplankęs visas svarbesnes valstybines ir kariškas įstaigas. Vasario 16 dalyvavęs nepriklausomybės iškilmėse.

"Lietuvos Aidas" apie Jegorovo atsilankymą pažymi:

"Šis vizitas, be abejonės, prisidės prie jau esamų draugingumo ryšių tarp abiejų kraštų sustiprinimo. Toji aplinkybė, kad maršalo Jegorovo atsilankymas Lietuvoje supuola su mūsų tautos nepriklausomybės švente, daro šį atsilankymą mums dar malonesnį. Tas sutapimas lyg ir pabrėžia pagrindinį SSRS politikos Lietuvos atžvilgiu dėsnį, kurs Sovietų valstybės vyrų ne vieną kartą atitinkamomis progomis buvo mums pareikštas, būtent, nesąlyginį susiinteresavimą Lietuvos nepriklausomybės ir jos teritorialinės neliečiamybės išlaikymu."

"Trimitas" prideda:

"Lietuva nuoširdi taikos šalininkė. Tačiau, pasaulis atsidūręs tokioje būtyje, kokia buvo prieš Didįjį karą. Dabartinė būtis—tai ginkluota taika. Atsiradus tarptautinėje bandruomenėje narių, kurie labiau pasitiki jėga nei taika, tuo būdu ir taikos siekiančiuose kraštuose ginklas yra įgyjęs kitokį pobūdį. Jis yra taikos tarnyboje. Tatai reikia pasakyti ypač apie SSRS ginkluotas pajėgas.

"Del to, sveikindami aplankiusius mūsų kraštą tų pajėgų atstovus, mes drauge sveikiname jų asmenyje ir galingą taikos veiksnį, nuo kurio žymia dalimi pareina dabar visa Europos politinė pusiausvyra. Palinkėsime, kad užsimezgę tarp abiejų šalių kariuomenių santykiai tikrai patarnautų ne tik Lietuvos ir SSRS tradiciniam draugingumui sustiprinti, bet ir bendrai taikai, kurios abidvi šalys nuoširdžiai siekia."

Kad šiandien Sovietų Sąjunga yra vienintėlė šalis, kuri taip susirūpinusi Lietuvos nepriklausomybe, tai niekas negali užginčyti. Taipgi ji yra galingiausia jėga taikai palaikyti. Mums lietuviams, Lietuvos mylėtojams, Sovietų Sąjunga yra labai brangi. Reikia džiaugtis, kad draugingumas tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos ne mažėja, bet didėja. Mes kanadiečiai taipgi sveikinam SSRS atstovus, atlankiusius mūsų tėvynę.

KAM PONAS HEPBURNAS IŠREIŠKĖ SIMPATIJĄ

Toronto Daily Star pereitą penktadienį įtalpino štai kokį aprašymą:

"Daugiau ne 1,000 pėdų guminio vamzdžio, kuris buvo naudojamas geležies liejykloj laistymui anglių ir atšaldymui išlietos geležies, viduj esančių darbininkų, buvo supiaustytas į šmotelius po 15 colių ilgio. Į galus šių vamzdžių buvo prilieta sutarpinto švino. Vienas vyras padarė 75 tokiuos ginklus. Prie to, buvo išdalinta geležgaliai visiems strateginėse vietose stovintiems ir jardo ilgumo geležys buvo sukištos į kurenamus pečius, kad jų galai visuomet būtų raudoni, sutikimui priešo. Kiti vyrai pasidarė šešių pėdų štikus.

"Vadovybėje Tomo Guthrie, brolio Williamo Guthrie, kuris yra narių provincialio parlamento, jauni farmeriai pereitą naktį sustojo prie fabriko, kuomet pasklydo gandai, kad automobiliais atvyksta į miestelį nepažįstamų žmonių. Iki ryto jie išstovėjo savo vietose."

Šitie gengsteriai sumušė daugelį darbininkų minėtoj dirbtuvėj, Sarnia mieste. Gi Ontarijos premjeras pareiškė, kad jis simpatizuojąs tiems, kurie išmetė iš dirbtuvės sėdinčius streikierius. "Aš turiu daugiau ar mažiau simpatijos tiems, kurie stengėsi išmesti sėdėjimo streikierius," jis pareiškė, kuomet CCF atstovas pareikalavo ištirti tas muštynes.

Kuomet premjeras užgiria tokius gengsterius, tai reikia rimtai pagalvoti. Reikia atminti, kad jis yra pareiškęs: "Provincialė valdžia neleis įvykti sėdėjimo streikų Ontarijoj." Kuomet jis užgiria tuos gengsterius, pasirodo aišku, kad bus leidžiama panašiai terorizuoti streikierius.

Darbininkiškos organizacijos turi kelti protestus. Valdžia turi smerkti bosus, kurie neleidžia darbininkams organizuotis ir reikalauti geresnių algų ir darbo sąlygų, o ne užgirti tuos gengsterius.

KADA GALI BŪTI PRASIŽENGIMAS

Pereitą sekmadienį įvykusiame Toronto lietuvių masiniame susirinkime draugas MacLeod aiškino, kad Ispanijos respublikonai ir bendrai visa liaudis už savo geraširdystę dabar moka šimtais tūkstančių gyvybių.

Tai labai reikšmingas pareiškimas. Šiandien yra daug, kurie sako, kad Sovietų Sąjungos komunistai žiauriai elgiasi su savo priešais. Suvienytų Valstijų socialistų vadai pasmerkė Ispanijos Socialistų Partiją ir Liaudies valdžią už tai, kad trockistai slopinami. Girdi, demokratinė valdžia negalinti taip daryti. Bet iš Ispanijos įvykių, kuriuos nupiešė MacLeod, aiškiai matosi, kad yra didelė kaltė prieš demokratiją neslopinti demokratijos priešų.

Sovietų Sąjunga supranta, kaip apginti žmonių laisvę. Tenai neleidžiama fašizmo agentams gyvuoti. Už tai milijonams darbo žmonių laisvė nuolatos didinama. Su silpnėjimu liaudies priešų didėja laisvė del plačių masių.

Komunistai senai nurodo, kad nėra tokios obsoliutiškos demokratijos, demokratijos del visų. Kai demokratija išnaudotojams, tuomet diktatūra darbininkams. Kuomet darbininkai paima valdžią į savo rankas, tuomet nebėra demokratijos išnaudotojams.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Apsimelavo

Strazdo-Stilsono laikraštpalaikis, trockistinių melų fabrikėlis parūpino Karpavičiaus ir Tysliavos fašistuojantiems laikraščiams supuvusios "amunicijos," būk Sovietų Sąjungoje suareštuotas Žalpis. Ta "amunicija" tinka, žinoma, ir **Tėvynei** su **Naujienomis. Tėvynė** praplėčia šlykščias Strazdo informacijas, suareštuoja ir Stalioraitį ir magaryčioms prideda dar Pašukonį. Ponas Vitaitis net apsiašaroja: "mums kiekvienos lietuviškos sielos gaila, nepaisant kur ji . . ."

Na, o kaip iš teisybės su P. V. Žalpio "areštu?" Nagi, pereito šeštadienio **Laisvės** numeryj mes randame platų paties Žalpio straipsnį prieš "trockistus—fašizmo tarnus." Ponai Strazdas-Butkus "patalpino Žalpį kalėjiman," o Žalpis bendradarbiauja Amerikos lietuvių komunistinėj spaudoj!

Vilnis taip pat gavo straipsnį š P. V. Žalpio ir šiomis dienomis mūsų skaitytojai galės jį perskaityti **Vilnyje.**

Ar bereikia biauresnio melo, negu trockistinio Strazdo ir kompanijos "informacijos?" Ar bereikia biauresnės propagandos prieš Sovietų Sąjungą, kurią Strazdai gamina Tysliavoms ir Karpavičiams? Mes pilnai suprantame, kad anti-demokratas Vitaitis laižosi gavęs strazdinių "informacijų," bet ką sakyti apie **Naujienas,** kurios mums, jų kaimynams bendram fronte kovoj prieš Lietuvos fašistus, teškia strazdiniu purvu.—(**Vilnis,** kovo 2, 1937.).

* * * * *

Amerikos Socialistams Trockistai Meilesni

Amerikos Socialistų Partijos vadai priėmė rezoliuciją, kurioje griežtai pasmerkiama Ispanijos Socialistų Partija ir Ispanijos Liaudies Fronto valdžia už nuslopinimą kontr-revoliucinių trockistų Ispanijoj (Ši S. P. rezoliucija tilpo "Socialist Call," vasario 27 d.). Mums atrodo, kad šis mūsų draugų socialistų žygis yra niekas kitas, kaip tiktai dūrimas peiliu iš užpakalio Ispanijos kovotojams. Paskaitę šią rezoliuciją, aiškus dalykas, tie Amerikos darbininkai, kurie seka Socialistų Partijos vadovybę, visai atšals nuo rėmimo Ispanijos kovotojų. Tai kam tada šitas S. P. vadų žygis pasitarnauja?—(**A. B.,** Laisvėj, kovo 2, 1937).

Graži Parama iš Kapuskasing Draugų Del Ispanijos

Drg. J. Grigaliūnas prisiuntė per Liaudies Balsą $16.00 aukų Ispanijos liaudžiai, kovojančiai prieš fašizmą. Aukos įteiktos Komitetui Ispanijos Demokratijai Ginti.

Iš nedidelės lietuvių kolonijos, tai nemaža parama. Tačiau draugai žada ir daugiau pasidarbuoti.

NUSKENDO ANGLIJOS LAIVAS, SAKO SUKILĖLIAI NUSKANDINO

Londonas, Kovo 8.—Anglijoj gauta žinių, kad vienas Anglijos laivas šaukęsis pagelbos. Įvairūs pranešimai nurodą, kad jis buvo pašautas. Spėjama, kad tai fašistų darbas.

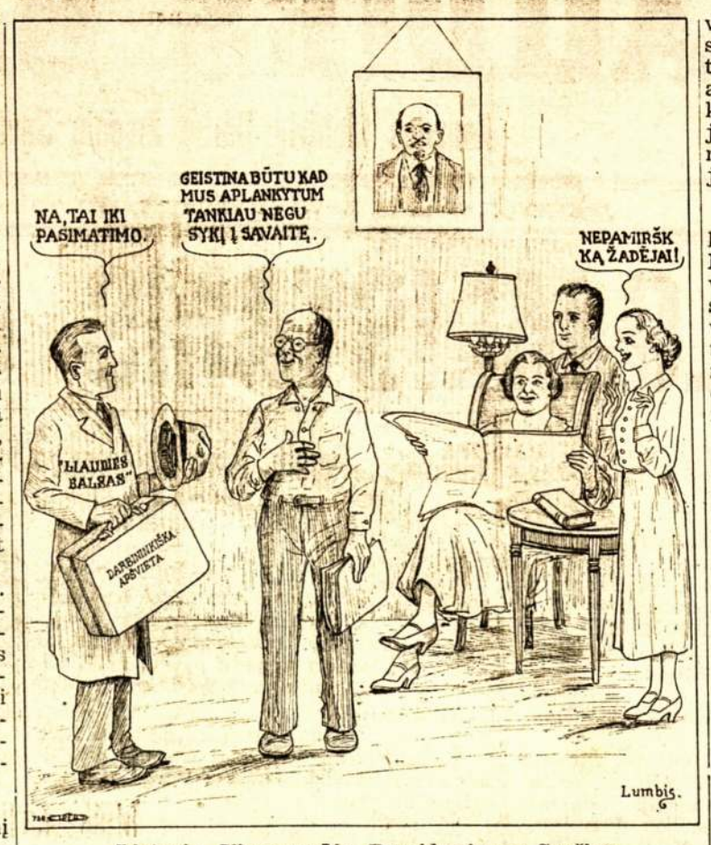

Lietuvių Visuomenėje Pageidaujamas Svečias

D. Osipov

Kodel Trockistai Prisipažino Kaltais

Daugeliui darbininkų trockistai ir jų gynėjai kiša argumentą, kaip tie sušaudyti teroristai galėjo prisipažinti. Šiam strapsnyje D. Osipov nušviečia tas priežastis, kurios priverte trockistus prisipažinti.

Visi teisiamieji trockistai pripažino savo kaltę. Visi teisiamieji daug kalba apie savo prasikaltimus, ir būk tai sąžiningai, atvirai.

Iš buržuazinio taškaregio teismo padėtis nepaprasta. Ji stebina užsieniečius. Prie to ta padėtis daugiau ar mažiau panašiai pasikartoja visuose vėlesniuose kont-revoliucionierių teismuose. Taip buvo laike teismo "Prompartijos" 1930 metais. Taip buvo ir laike teismo trockistų-zinovjeviečių centro 1936 metąis.

Kodel gi teisiamieji Sovietų teisme prisipažįsta? Šį klausimą buvo pastatęs Sovietų valstybės prokuroras Višinskis teisiamiems Boguslavskiui ir Muralovui — seniems trockistams, nariams Sibiro trockistų slapto centro jų kont-revoliucinės organizacijos. Draugas Višinskis klausė: gal būt yra į jus iš šalies vertimas, gal buvo kankinimas, kada jūs buvote kalėjime? Juk melaginga buržuazinė spauda skleidžia pasakas apie nežinomus būdus ir priemones, naudojamas laike klausinėjimų. Teisiamieji griežtai užginčino bet kokį jų kankinimą. Jie nurodė, kad kvotimas buvo atliktas pilniausioj tvarkoj, kad jokio tiesioginio ar šalutinio vertimo iš valdžios pusės nebuvo. Teisiamasis Muralovas pareiškė, kaip tik priešingai, kad laike jo įkalinimo visą laiką su juom apsiėjo žmoniškai ir kulturingai.

Žinoma, kad teisiamieji ne visi tuojau po arešto davė nurodymus. Muralovas teisinosi per aštuonis mėnesius laiko, — Boguslavskis aštuonias dienas. Radekas teisinosi per tris mėnesius laiko. Bet nepaisant kiek laiko jie stengėsi tylėti, vienok galų gale kiekvienas prabilo apie savo niekšiškus darbus.

Prakalbėjo . . . Bet prakalbėjimo laipsnis ir atvirumas ribuojasi tuom, ant kiek prieš juos neginčijami faktai surinkti. Kaltinamieji pripažįsta tą, kas jau faktais įrodyta Vidaus Reikalų Komisariato ir prokuroro. Prasikaltėlis įsitikina tame, kad jo suvaidinta rolė kontrevoliuciniame judėjime jau yra žinoma. Prieš jį yra nesumušami liūdininkai, prieš jį ir jo kont-revoliucinių sėbrų parodymai, dokumentai, neginčijami faktai.

Tie neginčijami, pilniausiai įrodyti apkaltinimai prieš teisiamuosius ir yra svarbi teismo dalis. Kaltinamieji trockistai buvo nustebinti dauguma aiškių prieš juos įrodymų. Juk beprotystė būtų teisintis akyvaizdoje neginčijamų faktų. Užsispyrimas, atsisakymas kalbėti, tokiame atsitikime tik dar daugiau patvirtins jų prasikaltimą. Teisme tokia pozicija pastatytų kaltinamąjį į keblią ir juokingą poziciją. Juk taip buvo su J. N. Smirnovu laike trockistų-zinovjeviečių centro teismo. Smirnovas, organizatorius trockinių gaujų bandė užsiginti akyvaizdoje faktų. Tada iš jo juokėsi buvę jo sėbrai ir net jo žmona.

Bet teisiamųjų prisipažinimas, smulkmeniškas pasakojimas, patvirtinimas prieš juos apkaltinimų, akyvaizdoje jų atliktų prasikaltimų, toli gražu nėra pilnas ir sąžiningas prisipažinimas. Liaudies priešai pasilieka sau ištikimi iki paskutinės minutės. Juk laike Zinovjevo ir Kamenevo pirmo teismo, po draugo Sergiejo Mironovičio Kirovo užmušimo, niekšai Zinovjevas ir Kamenevas, įsitikinę, kad jų rolė Kirovo užmušime dar nėra iki galui atidengta, tad neva "nuoširdžiai" ir "atviriausiai" pripažino savo politinę ir moralę atsakomybę už tą žmogžudystę. Bet tada jie gudriai paslėpė apvienytą trockistų-zinovjeviečių centrą, kuris vadovavo terorui.

Bet kada Vidaus Reikalų Komisariato organai atidengė faktus, įrodančius, kad jie paruošė tą žmogžudystę, kada Zinovjevą, Kamenevą ir kitus iš jų centro pasodino ant suolo tiesioginių organizatorių draugo Kirovo nužudymo, tada jie ir vėl "atviriausiai" prisipažino savo klaidą, kurią jau jokiu būdu nebuvo galima paslėpti. Bet ir tada jie ne viską pasakė —jie paslėpė buvimą "paraleliško centro" ir jų slaptos organizacijos, manydami, kad Liaudies Vidaus Reikalų Komisariatas dar nėra jo susekęs.

Iš to jau aišku, kodel ir kiek prisipažįsta teisiamieji trockistai. Beprotystė yra gintis akyvaizdoje neginčijamų faktų ir liūdininkų. Bet kodel kaltinamieji stengiasi teismą įtikinti, kad jie pilniausiai prisipažino, vadina savo sąžiningą prisipažinimą?

Boguslavskis ir Muralovas paaiškino teismui priežastį savo prisipažinimo. Abu kalbėjo skirtingai. Bet pamate vieni ir tie patys motyvai. Abudu po arešto įsitikino, kad žuvo jų konter-revoliucinis darbas, kurį jie dirbo. Jų areštas buvo mirtinas smūgis jų organizacijai ir jų asmenims.

Pas vieną persilaužimas įvyko anksčiau, o pas kitą vėliau. Bet ir Boguslavskis ir Muralovas suprato, kad jie paruošė sau pražūtį kontr-revoliuciniu veikimu. Sąžinė graužė juos ir tuo daugiau, kada jie pradėjo matyti skirtumą tarp Trockio dėstymų ir tikro Sovietų gyvenimo, kuris eina kitu keliu.

Trockis sakė: Sovietų šalis ritasi į pražūtį. Faktai kalba: **Sovietų šalis tvirtėja.** Trockis sakė: reikia grįžti prie kapitalizmo. Faktai sako: **šalis budavoja socializmą.** Trockis sakė: šalyje augs vargas ir skurdas. Faktai sako: **šalyje auga ir gerėja smagus dirbančiųjų gyvenimas.**

"Aš juk ne aklas!"—teisme sakė Muralovas. Jo asmens piktumas dabar viršijo pirmesnį aklą Trockiui atsidavimą. Jis kovojo su faktais. Kaip ir visi trockistai, jis virė savo trockinėje smaloje. Bet ir čia "nauja Trockio linija"—teroras, sabotažas, išdavystė tėvynės varė jį į nuliūdimą.

Kad išlaikyti kietumą ir kovotojo drąsą teisme, laukiant aštraus nuosprendžio akyvaizdoje milijonų žmonių, tai reikia turėti savyje pasitikėjimo jėgą, tą dvasinį pasiaukojimą, kurį gali gauti tik supratimas savo pozicijos teisingumo, reikia turėti įsitikinimą, kad dirbi prakilniam ir gražiam tikslui, pasirengęs numirti už tėvynę, už revoliuciją, už socializmą. Tik tą turėdami, revoliucionieriai su panieka žiūri į buržuazinį teismą ir jo sprendimą, atsisako duoti bent kokius nurodymus, neprisipažįsta jokios kaltės. Jie išdidžiai aiškina savo programą laike teismo, o ne prašo sau pasigailėjimo ir susimylėjimo.

Bet nėra ir negali būti nei dvasinio pasišventimo, nei pasiaukojimo pas darbininkų tėvynės išdavikus, darbininkų klasės reikalų pardavikus, pas žmones, kurie banditizmą padarė savo politika, pas šaltakraujus greitadarbių darbininkų žmogžudžius! Tie žmonės kiaurai supuvę. Neapykanta ir pasiutimas pakeitė pas juos įsitikinimus. Kol jie buvo laisvėje, jie laikėsi krūvoje, kaip žmogžudžių gauja. Susilaukę arešto, atsidūrė skyrium vienas nuo kito, jie tuojau pajuto pilną tuštumą savo sielos, suėstos išdavysčių gangrenos.

Boguslavskis ir Muralovas prašė teismo, kad patikėtų sąžiniškumui jų motyvų. Bet trockistai jau įrodė, kad jų sąžiniškumui yra tokia pat kaina, kaip ir teisingumui. Jie šiandien atsižada, prisiegauja, kad pribiaurioti toje vietoje rytoj. Veidmainystė pasidarė jų antru gamtiniu įstatymu. Jų "ištikimi prisipažinimai" yra tam, kad už tų rūkų paslėpus jų slaptas organizacijas.

(Vertė **D. M. Šolomskas**)

Kas Yra Rašoma Liaudies Balsui

Laiškai Liaudies Balsui

Gerbiami Draugai!

Atsinaujinu Liaudies Balsą ir prašau siuntinėti man jį ir toliau, jis mums patinka, norėtume, kad kožnon stubon jis lankytųsi.

Vasario 2 ir 3 dd. mus ištiko skaudi rykštė, tai didelis potvynis, kurį visi atmins ant vandos. Žmonės valtimis važinėjo po miestą virš stubų. Potvynis atslūgo, tačiau daugelis žmonių neberado savo baldų, drapanų ir kitokio turto, o kiti ir stubų neberado. Kurie dar liko, tai niekam verti. Nežinia, ką tie žmoneliai darys. Mūs dar nesiekė.

Su godone: **K. Bokienė**
Harrisburg, Ill., USA

—o—

Gerbiama Liaudies Balso Redakcija!

Čia prisiųsdamas jums prenumeratos atsinaujinimą, tariu ačiū, kad nesulaikėte siuntinėję laikraščio, kuomet sąlygos neleido man jį atsinaujinti.

Liaudies Balsas man labai patinka, nes paduoda iš viso pasaulio labai svarbių žinių ir svarbių straipsnių. Todel aš labai nenorėjau, kad man laikraštį sustabdytumėt. Pakol turėsiu galimybės, nemanau skirtis su Liaudies Balsu.

Su draugiškais linkėjimais:
Benediktas Butkus
Scranton, Pa., USA

Pastabos

Kaip atrodo, tai demokratinės šalys ir su Ispanija panašiai elgiasi, kaip jos pasielgė su Etiopija. Ispanijos pakraščių patruliavimas atidėtas iki kovo 20. Paskui vėl gal atidės. Atidelios tol, kol Italija prigabens Frankui pakankamai kariuomenės ir amunicijos.

* * * * *

Dar neužbaigtos skerdynės Ispanijoj, o Hitleris jau rengiasi pradėti jas Čekoslavakijoj.

Kas iškėlė obalsį, kad fašizmas reiškia karą, pasakė tikrą teisybę.

* * * * *

Kad karas nebetoli, tai matyti iš Anglijos elgėsio. Dar nei viena šalis tiek smarkiai nesigriebė ginklavimosi, kaip šiuo laiku Anglija. Matomai ji yra įsitikinusi, kad nebus galima išvengti karo.

Paskui Angliją vejasi ir Kanada. Spauda ir valdžios šalininkai rengia visuomenę vesdami propagandą už reikalą apsiginkluoti.

* * * * *

Vienintėlė šiandien šalis pasaulyje, kuri darbuojasi taikos palaikymui, tai Sovietų Sąjunga. Tą pripažinti priversti ir Lietuvos fašistai.

Pastaruoju laiku Sovietų Sąjunga sustiprino draugingumo ryšius su visomis Pabaltijos valstybėmis, pasiųsdama kariškus atstovus aplankyti tas valstybes.

* * * * *

Kanados valdžia, tai turbūt papirkta Anglijos imperializmo. Dar kur gegužės mėnuo, kuriame įvyks Anglijos imperijos konferencija, o jau dabar Kanados valdžia viešai skelbiasi, kad ji nepalaikysianti jokių sankcijų, kada bus diskusuojamas Tautų Sąjungos sustiprinimo klausimas.

Jeigu atmesti sankcijas, tai visai palaidoti ir Tautų Sąjungą. O Anglijos imperializmui to ir tereikia!

* * * * *

Ontarijos valdžia nori užbėgti už akių darbininkų streikams su pažadais įvesti minimum algų įstatymą. Girdi, bus nustatytos algos tokios, kurios užtikrins darbininkams pragyvenimą.

Bet darbininkų šiandien su tuo nebeapgaus. Darbininkai žino, kad jokie valdžios įstatymai netarnauja darbininkams, jei jie neturi stiprių unijų įgyvendinimui jų pagelba streikų.

* * * * *

Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atsteigti atliko labai gražų darbą sušaukdamas masinį mitingą Ispanijos klausimu. Kalbėtojai suteikė daug žinių susirinkusiems, o susirinkusieji gražią paramą Ispanjos liaudies gynėjams.

Tokie mitingai būtų naudingi ir kitais klausimais. Galima būtų pakviesti kalbėtojus plačiau nušviesti suvienyto fronto klausimą.

* * * * *

Dabar Toronto lietuviams didžioji iškilmė bus balandžio 3, kuomet Toronte lankysis Detroito lietuvių daininkai ir daktaras Palevičius. Nei vieno torontiečio neturėtų likti nedalyvavusio tame parengime.

J. Y.

Kaip Eina ALDLD Vajus

Mūsų draugijos vajus gavimui naujų narių, jau eina antras mėnuo, bet iki šiol dar nesimato pilno įsitraukimo į darbą.

Girdėti, kad kuopos darbuojasi, bet nepraneša K.V.K. pilnos žinios apie darbo vaisius. Kiek man žinoma, tai iki šiam laikui naujų narių gavo šios kuopos: 47 kuopa — 11; 137 kuopa—4; 162—6; 217 kuopa, Winnipege, gavo 9 naujus narius. Na, o kitos kuopos dar tik ruošiasi darban!

Iš virš paduotų skaitlinių matome, kad iki šiol naujų narių gavome tik 30. Bet plačiau pažvelgus į Kanados lietuvių susiinteresavimą šiandieniniais pasaulio įvykiais ir darbininkiška spauda, kuri teisingai nagrinėja tuos klausimus, drąsiai galima sakyti, jei tinkamai pasidarbuotume, galėtume mažiausia apie 150 naujų narių gauti.

Tad kuopų valdybos ir nariai įvertinkime šio vajaus svarbą ir meskimės pilnu tempu į darbą.

M. Guoba
K.V.K. Sekretorius

SUVIENYTAS FRONTAS IR JO DALYVIŲ PAREIGOS

Pereitais metais Toronto lietuviai padarė pirmą bandymą suvienyto fronto judėjimo sudarymui sutardami bendrai paminėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves. Sutarimas buvo padarytas tarp komunistinės ir socialistinės minties lietuvių organizacijų. Dabar, po metų, suvienyto fronto judėjimas apima visus Kanados lietuvius. Ypatingai jis toli pažengė Montreale, kur Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių paminėjime dalyvavo ir religinės minties organizacijos, kurių atstovai aiškiai pasisakė prieš Lietuvos fašizmą ir už atsteigimą demokratinės tvarkos. Kur nėra organizacijų, ten pavieniai įvairių įsitikinimų lietuviai susitaria bendrai veikti.

Suvienytas frontas tarpe Kanados lietuvių prigyja. Reikia tik visiems suvienyto fronto dalyviams teisingai suprasti suvienyto fronto tikslą, kad nekiltų bereikalingų nesusipratimų. Reikia vengti užsipuldinėjimų. Visiems suvienyto fronto dalyviams reikia žinoti štai ką:

Suvienytas frontas nesiekia kurios nors organizacijos sugriovimo, bet budavojimo visų, suvienytą frontą sudarančių. Suvienyto fronto tikslas ne savitarpines peštynes vesti, bet stiprinti darbininkų judėjimą prieš fašizmą ir karą. Bile kurios organizacijos žeminimas yra silpninimas tų suvienytų jėgų.

Visuomet reikia turėti galvoj, kad suvienytą frontą sudarančios organizacijos suvienytą frontą užbaigs ne nukariavimu viena kitos, bet galutinu susivienijimu ir idėjiniai ir organizaciniai. Todel reikia rimtai aiškintis tuos klausimus, kuriais nesutariama, kad veikiau prieiti susitarimo.

Kas liečia organizacijų augimą, tai tos daugiausia augs, kurios tinkamiau atsineš į suvienytą frontą ir kovos už liaudies reikalus. Atakos ant kitų organizacijų nei vienos organizacijos neišaugino ir neišaugins.

Įdomumai

PER PAŠTĄ PRISIUNTĖ KROKODILIŲ

Kovo 3 dieną Lindsay gyventojas Sylvester gavo iš Miami, Floridos, siuntinį. A t p lėšęs siuntinį rado 14 colių gyvą amerikoniškos rūšies krokodilių, vadinamą aligatorium. Jam prisiuntė jo kompanijos draugas.

Siuntinyje nebuvo įdėta nei pašaro nei vandenio aligatoriui atsigerti. Tik prie aligatoriaus buvo pridėtas sekančio turinio raštelis: "Nenusigąskite, jis nesuės jūsų, nes jis gali išgyventi kelioliką dienų be jokio maisto ir gėrimo."

PASKUTINIS PRASIKALTIMO PATIKRINIMAS

Praeitą sąvaitę Čikagoje tapo nutrenktas elektros kedėje Rappaport, kaltinamas už policininko nužudymą. Nuteistasis prie kaltės neprisipažino. Šešiomis valandomis prieš jam mirsiant, jo sesuo sutiko geležinkelio stotyje Illinois valstijos gubernatorių ir pradėjo šaukti, kad jos brolis žus nekaltai. Tuomet gubernatorius įsakė atatinkamiems valdininkas padaryti prasižengimo tardymą

Tardytojas nuėjo į kalėjimą ir pasakė, kad paskutinės valandos jam gyventi, jei tikrinimas parodys jį meluojant. Tardymui panaudojo dūdelę, pripildytą gyvsidabriu, kurios naudojamos kraujo spaudimo matavimui, o prie kito galo pritaisyta plunksna, kuri braižo kraujo spaudimo atmainų linijas. Po tokiu aparatu pastatytam prasikaltėliui, tardytojas davė 11 klausimų. Paskui paėmęs telefoną pranešė gubernatoriui, kad sulyg jo tikrinimo Rappaportas yra kaltas. Mat yra tardytojų priimta teorija, kad kada nusikaltėlis meluoja, tuomet staiga jo kraujo spaudimas pakila.

ŠIS TAS APIE CIGARETUS

Amerikoniški cigaretai galima pirkti Chinijoje už pusę kainos, kuri mokama North Carolinos žmonių, kur pagaminama didžiausias skaičius cigaretų.

Rūkorius, rūkydamas po vieną pakelį cigaretų kasdien, per metus sumoka apie 22 doleriu valdžiai mokesčių. Apskaičiuojama, kad nuo 1921 metų iki 1933 metų cigaretų tabako sunaudojimas pakilo nuo 45 bilijonų iki 109 b i l i j o n ų kasmet. Į tabaką yra dedama glicerino ar kitokių chemikalų, kad cigaretai užsilaikytų truputį drėgnais.

Apskaičiuojama, kad miestuose, turinčiuose nuo 100,000 iki milijono gyventojų, yra daugiau rūkančių vyrų ir moterų, negu miestuose, turinčiuose po virš milijoną gyventojų. 1934 metais Suvienytose Valstijose prie kiekvieno surūkyto cigaro, buvo surūkyta po 30 cigaretų, o dvidešimts du metai atgal buvo surūkoma vienas cigaras ant kiekvienų trijų cigaretų.

Tabako sodinimas yra draudžiamas Egipte. Dauguma į Egiptą tabako atvežama iš Turkijos.

Šiandien beveik visos cigaretų garsinimo reklamos nupaišytos su moterų atvaizdais, o pirmoji tokia reklama buvo padaryta 1919 metais, Šiandien apskaičiuojama, kad su virš 14 milijonų merginų rūko vien tik Suvienytose Valstijose. Sovietų Sąjungoj tarp 50 rūkančių, yra viena moteris . . . Burmoje dirba cigaretus beveik dviejų pėdų ilgumo, prie tokio cigareto prisijungia dudeles ištisos šeimos ir joms užtenka vienai dienai . . . Mirtingą mišinį galima gauti iš trijų cigaretų, įdėjus į stiklinę vandenio.

TIBETO GYVENTOJŲ MAISTAS IR PAPROČIAI

Tibetas yra nepriklausoma valstybė ir didelis kraštas, bet baltajam žmogui yra misterijų šalis. Gyventojų yra apie pusseptinto milijono, iš kurių kiekvienas ketvirtas gyventojas yra lama arba vienuolis. Tibete vienuolių tapti nereikia būti religingu, bet tik reikia nemylėti darbo, tai ir viskas. Kraštas paskendęs tamsoje, net iš vienuolių tik keletas moka skaityti ir rašyti, bet jų šalies teisės negali paliesti.

Netoli uždraustojo miesto Lhasa yra vienuolynas, kuriame gyvena apie 10,000 vienuolių. Kada tie šventieji užsimano pakrėsti truputį juokų, jie pasileidžia didžiausiomis gaujomis iš savo barakų į miestelį, užmušinėja ir plėšia kas tik jiems po ranka papuola. Tenai nėra jokios policijos, todel ir jiems niekas nedaro jokių užmetimų, nes Tibete vienuoliai skaitoma didžiausia jėga.

Raganiškiausi dalykai Tibete e s t i m a i s t e. Jie laiko milžiniškas kaimines jakų (tibetoniškos veislės karvės, panašios taurams). Bet tibetiečiai ne geria pieno, nes jų manymu pienas susimaišęs su žuvim, paukštiena, kiaušiniais, pasidaro baisiai raganiškas—biaurus. Todel jie iš pieno gamina sviestą. Sviestas tibetiečiams yra viskuo. Jis atstoja net pinigus: naudojamas šviesai vietoje kerosino; raudonai ir žaliai nudažomas ir į šmočiukus sviesto įmušama antpauda ir vietoje trijų penų jie metami į lėkštes. "Dori" tibetiečiai pakabina dažyto sviesto plyckas net viešose svetainėse, ten jis kabo per keletą metų ir leidžia biaurų dvokimą.

Juo senesnis sviestas, tuo brangesniu skaitomas. Labai turtingi tibetiečiai, laike vaišių ant stalų drąsiai deda keturiasdešimts ir penkiasdešimts metų senumo sviestą ir jų manymu tokio "produkto" svoris lyginasi aukso svoriui.

Tačiau svarbiausia tibetiečiai naudoja sviestą arbatoje, nuo kiekvieno tokio arbatos puoduko nepratęs gali susirgti.

Tibete neauga jokie medžiai, tad nesiranda nei malkų del kuro. Jų visas kuras, tai jakų mėšlas, kurį džiovina prieš saulę ir vadina vynakmeniu. Jeigu norima išvirti kvortą vandenio, kainuoja šeši angliški penai už "vynakmenį."

Tibetiečiai arbatą importuoja iš Chinijos plytelių pavidale. Į verdantį vandenį primeta plytelių ir didelį šmotą aitraus sviesto, apie po svarą į kiekvieną puskvortę skystimo. Prie to, dadeda druskos ir tokį biaurų mišinį paverda keletą minutų. Paskui jau skaitoma paruošta patarnavimui.

Svečiai, ateidami ant arbatėlės baliaus, kiekvienas užantyje atsineša ir arbatai bliūdelius. Pagardinimui arbatos, kiekvienam svečiui į bliūdelį įpila po saują miežinių miltų. Tuos miltus maigo tarp pirštų "arbatos" skystime ir sulipinus po gniužuliuką meta burnon ir ryja.

Daržovės tibietiečiams mažai žinomos. Kiekvienas valgo daug žalios mėsos. Saldumynai ir cukrus taipgi nežinomi. Bet tibetiečiai turi švarius baltus dantis. Žinoma, kad priklauso nuo nusivalymo maistu, bet ne nuo valymo. Visam Tibete nesiranda nei vieno dantisto, nėra nė pustuzinio dantims valyti šepetukų. Tabakas yra uždrausta šmugeliuoti į Tibetą, kas šmugeliuoja, tas metamas į kalėjimą.

Tenai niekam nerūpi, kad reikia kada nors nusiprausti. Net ir jų valdonas Dalai Lama niekad nesiprausia. Kas ir nusiprausia, tai ne del švarumo, bet pažiūrėti, kaip jis atrodo. Atvežtąjį iš užsienio muilą tibetiečių gražuolės naudoja del kvepinimosi, o ne del prausimosi.

Apdengimas purvais kūnų skaitomas tibetiečiams mirties ir gyvybės klausimu ir manoma, kad tie purvai apsaugoja nuo karščio ir šalčio. Atvirai žinoma, kad nusipraususį pagauna karštligė ir tas miršta.

Tibeto klimatas yra stebėtiniausias visame pasaulyje. Nekuriose šalies dalyse vidurdienyje yra karščiau, negu karštojoj Indijoj, bet nakties laiku būna apie 30 laipsnių žemiau zero.

Pas tibetiečius vedybų perskyras labai lengva gauti ir atsidalinti turtą, bet tas pasitaiko labai retai. Paprastai vedybiniam gyvenime būna taip: Apsivedus vyriausiam broliui, jo žmona tampa visų jaunesnių brolių žmona, kuomet persiskiria su vyresniu, persiskiria su visais.

Paprastai mandagumas pas tibetiečius yra priimtas. Jie susitikę gatvėse sveikinasi: išsižioja, iškiša liežuvį ir sugniaužtos kumšties nykštį kiša į gerklę.

Dabar ir pas juos jau auga kultūra. Lhasa mieste jau yra radio stotis, telegrafas ir laikraštis su 50 egzempliorių cirkuliacija.

ŠIS TAS IŠ POPIERIO GAMYBOS

Syracuse universiteto profesorius C. E. Libby apie popierio gaminimą paduoda sekamus faktus: Pirmoji popieriui gaminti mašina buvo vapsva. Ji prisigraužia medžio, sumaigo į tam tikrą masę ir iš jos lipdo sau namus. Dabar ir moderniškos popierio gaminimo mašinos yra paėmę iš vapsvų keletą popierio gaminimo metodų. M o d e r niškos popieriui gaminti mašinos kas minutę pagamina po mylią ir daugiau popierinės medžiagos, kiekviena. Apskaitliuojama, kad dabar tik vienas Suvienytų Valstijų didmiesčių laikraštis ir vienai laidai sunaudoja daugiau popierio, negu 1800 metais sunaudojo visa šalis. The Sunday laikraščio vienai laidai sunaudojama 240 akrų miško. O visose Suvienytose Valstijose per visus metus sunaudojamą laikraštinį popierį ištiesus pasidarytų 450 pėdų pločio juosta nuo žemės iki mėnulio. Tačiau nežiūrint tokio didelio laikraštinio popierio eikvojimo, laikraštiniam popieriui gaminti paimama tik 4 nuošimčiai visose Suvienytose Valstijose iškertamo miško.

PELĖDA SUŽEIDĖ MAINIERĮ

Beardmore aukso kasyklų mainerys Shrader ėjo nakties metu į darbą. Leidžiantis į mainas, užpuolė ant jo pečių pelėda ir gerokai suleido savo nagus mainieriui į pečius. Mainieriui pavyko užmušti pelėdą. Pasirodė, kad nemaža pelėda: sparnų skersmuo turi net tris su puse pėdų. Sako, kad tas mainierys jau antru kartu buvo atakuojamas pelėdos ir spėja, kad ir pirmesnis užpuolimas buvo tos pačios pelėdos.

KANADA NUKIRS RADIUMO KAINAS

Ontarijos mainų savininkų susivienijimo sekretorius kalbėdamas Toronte paaiškino, kad Didžiosios Meškos ežero srityse randasi daug radiumo ir atrastos naugės radiumu yra gausesnės net šimtu kartų, negu kad g a r s i ose Belgijos radiumo kasyklose Konge. Dabar radiumo gramas kainuoja 75 tūkstančius dolerių, o jeigu Kanados valdžia prisidės prie išvystymo toje srityje radiumo, tuomet kainos nukris iki 25 tūkstančių dolerių gramui.

KARO VETERANŲ ŠELPIMUI IŠLEIDO NETOLI BILIJONO DOLERIŲ

Kanados pensijų ir visuomenės sveikatos ministeris C. G. Power praneša, kad per 20 metų karo veteranų šelpimui yra išleista 953 milijonai dolerių. Prie to ministeris dadeda, kad karo veteranų šelpimas dar nemažėja ir laike penkių ateinančių metų nebūsią galima kalbėti apie pensijų padidinimus. Ir sako, kad veteranai yra Kanadai labai dėkingi už tokią gausią paramą ir nepasiduosią jokiems agitatoriams.

KANADOS RIEŠUTŲ IMPORTAS

Kas metai į Kanadą importuojama po 12 milijonų kokosinių riešutų, kurie sudaro milijoną ir tris ketvirtdalius milijono svarų, kuriuos išdalinus išeitų kiekvienam vyrui, moterei ir vaikui truputį daugiau, kaip po vieną riešutą. Prie to importuojama po pusę milijono galionų kokosinio aliejaus ir tris milijonus su trimis milijono ketvirtdaliais galionų kokosinio pal mių aliejaus del darymo muilo. Visus šiuos riešutus įveža iš Britiškos Gvinejos, Britiško Honduras, Jamaikos, Trinidado ir Tobago, Fiji, Panamos, Havajų ir Suvienytų Valstijų. Džiovinti riešutai į Kanadą daugiausia įvežami iš Ceylono.

Taipgi į Kanadą kaip kuriais metais įvežama net po 40 milijonų svarų žemėj augančių riešutų—pynatsų. Prie to kasmet importuojama apie dviejų milijonų dolerių vertės pynatsų aliejaus ir sviesto. Kartu sudėjus visi šie produktai Kanadai atseina kasmet daugiau ne po keturis milijonus dolerių.

LONDONAS GAL APSITVERS ORĄ PLIENINĖMIS TVOROMIS

Praeitą sąvaitę Anglijos vyriausybės nariai ir aviacijos žinovai sukėlė tam tikro susirūpinimo del gręsiančios Londonuo atakos iš oro ateinančiame kare. Ypatingo nepasitenkinimo pasireiškė del aviacijos industrijoje darbininkų organizavimosi ir mažinimo produkcijos.

Baldvino vyriausybės karo ministerijos ir oro ministerijos technikiniai žinovai teigia, kad dabartiniais laikais dirbama pilnu tempu išbudavoti plieninių vielų sieną apie Londoną, per kurią negalėtų perlėkti užpuolikų bomberiai.

Tokiai sienai aptverti projektuojama apie 4,000 balionų, kuriuos paleis 10,000 pėdų į orą ir tarpusaviai sujungs vielomis, o nuo tų vielų drieksis žemyn kitos vielos. Tokiu būdu, apie Londoną paleistieji balionai laikys 10,000 pėdų aukštumo plieninę sieną. Sako, kad pakaks orlaiviui užkliudyti sparnu arba profeleriu bent vieną dratą, jį išsuks iš krypties ir įvykdys orlaivio avariją. Ypatingai geras apsigynimo būdas galės būti nakties metu, nes priešo orlaiviai negalės apsisaugoti nuo pakliuvimo į tokius "voratinklius." Jau dabar esą užtaisyti tokie "voratinkliai" apie Bedford orlaivių stotį ir net 20,000 pėdų aukštumoj. Orlaiviams yra uždrausta per keturias mylias prilėkti prie tos eksperimentalinės stoties.

Sakoma, kad apsaugojimui Paryžiaus bus įtaisyta 1,500 į skilandžius panašių balionų ir jie stovės net 30,000 pėdų aukštumoje. Taigi per tokias aukštas "sienas" jokiu būdu nepajėgs perlėkti bomberiai, nes jau 24,000 pėdų aukštumoje žmogus negali lėkti be oxygeno aparato. Be to, jau ir 10,000 pėdų aukštumoj tokio tinklo ištiesimas priešų orlaiviams yra daug pavojingesnis, negu apstatymas anti-orlaivinėmis kanuolėmis.

Tokie "voratinkliai" buvo pamėginti praeitame kare ties Londonu. Tuomet buvo paleisti tik šeši balionai, nuo kurių kabojo tik 1,000 pėdų ilgumo vielos, bet Vokietijos orlaivių komendantas generolas Hoepper pasakė, kad jei Londonas p a d a u gintų tokių "žiurstų" skaičių, tai atakavimas Londono visai būtų neprieinamas.

SURUOŠĖ ŠUNIUI GIMTADIENIO BALIŲ

Aną dieną neregys Morris Frank, Morristown, N. J., gyventojas suruošė savo šuniui "Budy" gimtadienio balių, į kurį užkvietė ir savo gimines.

Sako, kad šuns gimtadienio paminėjimas buvo būtinas, nes jam praradus rėgėjimą būnant 16 metų laike nelaimingo atstitikimo ir baigus Nashville universitetą, jis tapo neregių mokytoju ir savo šunį surado net Šveicarijoje. Su šunim jis per porą paskutinių metų apkeliavęs net 50,000 mylių ir niekur nepaklydęs.

Apie to gimtadienio suruošimą plačiai aprašė net ir Kanados laikraščiai. Iš to galima spręsti, kad neregio keliais paseks ir daugelis poniučių ir pradės ruošti gimtadienius tiems sutvėrimams, kurie savo gimtadienių neatsimena ir apie juos jokio supratimo neturi.

Anglija Norinti, Kad Ispanijoj Laimėtų Fašistai

Valencija, Kovo 6.—Ispanijos valdžia pareiškė, kad ji sutiktų siųsti atgal, iš kur jie atvyko, visus jos pusėj kovojančius svetimšalius, jei fašistai sutiktų tą patį padaryti.

Tačiau manoma, kad nesikišimo komitetas rengiasi padaryti šunybę su Ispanijos pakraščių patruliavimu. Patruliavimas atidėtas iki kovo 20, bet manoma, kad jis atidėtas ant visados. Anglijos valdžia esanti nusistačiusi leisti Ispanijos fašistams nugalėti lojalistus. Ji mananti, kad jei fašistai laimėtų Ispanijoj, pasidarytų didelė rinka Anglijos kapitalui.

Tuo tarpu Ispanijos liaudis visai nemano pasiduoti. Jos pasisekimai nekuriuose frontuose baisiai nervuoja visus kapitalistus.

PAVIENIŲ BEDARBIŲ GYVENIMAS

Čia matyti pavieniai chiniečiai bedarbiai vienoj Calgary miesto prieglaudoj. Nei kiek negeriau gyvena ir kituose miestuose pavieniai bedarbiai, laikomi taip vadinamuose Industrijos namuose ar pan.

Miško Kirtėjas

Švilpia kieto plieno kirvis
Kirsdams medį šimtmetinį;
Skrenda skiedros medžio kūno,
Tai pro galvą, tai pro petį.

Virsta eglės, virsta pušys
Nuo kietų kirtėjų rankų.
Nors sušilęs ir uždusęs,
Kirviu kamieną vis tranko.

Reik daug miško išguldyti,
Padaryt, kaip bosui tinka,
Kad tik pilvą išmaitinti,
O paskui, tai kiek jau lieka.

O čia tankiai per tą greitį
Nežinai, iš kurio galo
Medis griūdams į pašlaitį
Tavo draugą pasigavo.

Kartais dar taip atsitinka:
Nesulauki savo draugo;
Mat paklysti tankiai tenka,
Tada meškos vargšą slaugo.

Švilpia aštrūs plieno kirviai,
Drumsčia ramią miško tylą,
O kirtėjui jau krutinėj
Prieš skriaudėją kerštas kyla.

Sobuvos Petras

Mokslas ir Technika

MECHANIŠKOS SMEGENYS ATLIEKA ŽMOGAUS UŽDUOTIS

Kovo 1 dieną Pittsburge tapo užbaigtos naujos rūšies mechaniškos smegenys, kurios atlieka naudingas žmonių užduotis ir išriša pagrindines elektrinės civilizacijos klegenimo problemas.

Robotui įvesta radio bangos, kurios atlieka pareigas tokias, kokias atlieka žmogaus gyslos ir magnetinė srovė. Robotas išriša nepaliaujamo judėjimo problemą, ką iki tol žmonijos matematikai nepajėgdavo padaryti.

Elektrinius motorus ir dinamo mašinų smarkiai sukančias dalis vadinama rotorais. Nepaliaujamą judėjimą, arba kitaip sakant, nesubalansuotą, sudaro centrinis svoris. Mažuose motoruose, įdėta masė medžiagos, nedidesnė už lašą vandenio, išstumia iš lygsvaros ir pagimdo virpėjimą ir klegenimą.

Mechaniškos smegenys buvo suteiktos išmėginti vienam milžiniškam rotorui, kurio inžinieriai per 15 metų stengėsi subalansuoti sukimąsi, bet buvo be pasekmių. Rotoras sveria 250,000 svarų ir turi netoli 40 pėdų ilgio. Per keturias dienas mechaniškos smegenys apskaičiavo kliūtis. Tada nurodė tašką, kur reikalinga pridėti 15 svarų sunkumo. Atsakymas gautas puikiai patenkinantis.

Vienam fabrikui tos mechaniškos smegenys sutaupo po 40 dolerių per dieną, nes nereikia balansuoti ratų sukimosi judėjimą su žmogaus pirštais.

INSTRUMENTAS MATAVIMUI ELEKTROS KŪNUOSE

Yale universiteto daktaras Harold išvystė naują instrumentą, su kuriuo galima tiksliai apskaitliuoti visokių gyvybių kūnuose esančią elektrą ir iš jos paeinančius charakterius. Instrumentas užtektinai tiksliai gali apskaitliuoti elektros atmainas, turinčias net penkias milijonines volto pajėgumo, ir nurodyti fiziologinės veikmės atmainas, ir daug pasekmingiau, negu iki šiol naudojamomis priemonėmis. Tūkstančiai matavimų buvo padaryta su šiuo tuščiavamzdžiu mikrovoltmetru ant įvairių gyvulių, pradedant žuvim ir baigiant žmogum.

Mat kiekvieno gyvūno charakteris keičiasi nuo organizme atsimainiusios elektros srovės. O su tuo mikrovoltmetru galima tinkamai nustatyti elektros keitimosi mažiausias atmainas, reiškia galima nustatyti ir atsimainiusį charakterį, kuris gaunasi nuo atsimainiusių fiziologinių atmainų. Toks instrumentas bus naudojamas tinkamesniam susekimui kriminalysčių ir studijavimui organizmuose vykstančių pakaitų.

LIPDINIAI IR ALIEJUS IŠ KAVOS TIRŠTIMŲ

Vokietijos chemistai, besirūpindami, kaip išeiti iš bado, kurį atnešė Hitlerio rėžimas, surado, kad iš likusių kavos tirštumų galima išspausti aliejaus, atstojančio riebalus, ir dar nuo aliejaus likusių atmatų lipdyti įvairias skulptūras. Sako, kad iš nuo aliejaus likusių kavos išspaudų lipdiniai gerai lipdosi ir juos lengva užbaigti.

Reiškia, vokiečiai kavą naudos trijose formose: pirma gers, paskui iš jos dirbs aliejų ir galutinai matys nulipdytą Hitlerio ar kito kokio nazio figūrą.

MAISTAS IŠ PIELAVINŲ

Laike praeito karo Vokietija badavo. Ji neturėjo riebalų, mažai turėjo savo maistuose proteinų, kurie yra svarbiausios maisto dalys ir cukrinių maistų buvo visai mažai. Sekančiame kare, esant užblokaduotai Vokietijai, vokiečiai valgys savo miškus. Tačiau ne tą darys ne tik karui kilus, bet jau daroma šiandien. Daktaras F. Bergius, 1932 metais Nobelio dovanos laimėtojas, sako, kad per paskutinius trejus metus Vokietijoj jau daromas cukrus iš celiuliozos liekanų, skiedrų ir pielavinų. Daktaras Bergius dirba iš tų liekanų šokoladus, karvėms pašarą, skirtingus alkoholius, pieniškas rūgštis, gliceriną ir kitokius dalykus. Jis daro išvadas, kad kuomet šios liekanos chemistų paverčiamos į cukrų, tuomet galima gauti trys pagrindiniai maisto elementai—cukrus, riebalai ir proteinai. Cukrum šeriamos kiaulės duoda riebalus; ir sujungiant cukrų su mielėmis ir sintetiška amonija, padaryta iš oro, galima pagaminti ir proteinai.

SU SPINDULIAIS AIŠKINA MUMIJŲ SLAPTYBES

Egiptiškos mumijos dažniausia esti dūžtančios, tad susidaro dideli sunkumai jas išvynioti iš daugelio raiščių be apdaužymų. Todel daugelyje muziejų esančios mumijos yra apdaužytos ir negalima buvo padaryti galutinus jų ištyrimus.

Dabar Metropolitan dailės muziejus pradėjo naudoti X-ray spindulius tyrinėjimui po raiščiais esančių mumijų sluogsnių. Tapo surasta, kad iš vėlesnių laikų mumijos beveik neperleidžia spindulių, nes suanglėję sluogsniai padengia vidurius mumijų. Tada buvo ekspetimentas padarytas ant sengadynės Thebes tipo Wah mumijos, kuri buvo visiškai nepaliesta. Atrasta, kad ant jos galvos yra uždėta ausuota iš dažyto tinko maska ir apie visą kūną apsukta raudona skepeta. Jo raiščiai yra švarūs. Pirmoji X-ray fotografija parodė, kad jo galva, krūtinė ir rankų riešai apdėti prieš du tūkstančius metų buvusias populiariais brangakmeniais.

Nuotraukos atidengė, kad Wah buvo jaunas vyras Theban tipo. Jo kojos yra sudarkytos; moderniški daktarai sako, kad nuo tam tikros ligos. Kas įdomiausia, tai lavonas ir karstas apsagstytas stebėtina gausybe papuošalų, tas liūdyja, kad jis buvo labai aukštos pagarbos asmuo.

Apie jo kaklą randasi keturios eilės karelių, krūtinė padengta plačiu kalnierium, ant rankų uždėta apyrankiai, ir jo asmuo papuoštas keletu švestų vabalų ir barborėlių. Stebėtiniausia, tai kad X-ray spinduliai viduryje raiščių atidengė dviejų pelių skeletonus. Ištyrimai rodo, kad pelės nei iš vidaus nei iš lauko į ten negalėjo pakliūti. Tiktai viena išvada liko, kad balzamuotojai, užrišę keletą raiščių ant lavono, apleido balzamavimo kambarį ir tuomet ten įlindo tos dvi pelės, o atgal sugrįžę užrišo daugiau raiščių, taip ir pasiliko jų liekanos su garsiąja mumija.

VOKIEČIAI RŪPINASI PAGAMINTI NUPLAUJAMĄ RAŠALĄ

Laikraščių, žurnalų ir knygų spausdinimas iš kiekvienos šalies pareikalauja daug medžių. Vokietijoj miškų nedaugiausia ir prie to, nazių nuomone, ateityje teks jiems juos suvalgyti. Tad jau keletas metų kaip Vokietijos chemistai deda pastangas surasti tokį chemikalą, su kuriuo būtų galima nuplauti nuo popierio rašalą ir ant to paties papierio vėl spausdinti laikraščius ir periodinius leidinius. Tačiau tokį chemikalą išvystyti nepavyko. Dabar praneša iš Frankfurto-ant-Maino, kad vyksta išvystyti rašalą, kurį būsią galima nuplauti nuo popierio.

Vokietijos Naziai Rengia Sukilimą Čekoslavakijoj

Londonas, Kovo 6. — Įsivaizdindami, kad Ispanijos civilis karas pasibaigs Ispanijos fašistų laimėjimu, Vokietijos fašistų vadai pradėjo smarkiai darbuotis, kad sukurti civilį karą Čekoslavakijoj. Pranešimai sako, kad toks sukilimas rengiamas birželio mėnesį.

Vokietijos naziai vedą derybas su Italijos fašistais Ispanijos klausimu. Sakoma, kad Hitleris norįs Ispaniją palikti Italijai, o pačiam aktyviai mestis į Čekoslavakiją.

Vokietijos fašistai maną iššaukti slavų ir hungarų mažumų sukilimą. Kada tas sukilimas prasidėsiąs, Čekoslavakija pasiųsianti armijas jų malšinti. Tuomet vokiečiai sukilsią Sudeten distrikte. Tas duosiąs Vokietijai progą sutraukti didesnes jėgas Bavarijoj.

Kad užtikrinti laimėjimą, Hitleris slaptai siunčiąs nazius į Sudeten distriktą, kad tinkamai suorganizuoti vietinius vokiečius į galingą nazių partiją vardu Henlein.

Dideliam sumišimui pasireiškus, Hungarija su savo armija įmaršuosianti į Čekoslovakiją iš pietų, o Vokietija iš Bavarijos.

Lietuvoje

VĖL NAUJA BAISI ŽMOGŽUDYSTĖ

Kruopiai. — Sausio 31 dieną savam name buvo rastas nužudytas Priešlupščių kaimo, Kruopių valsčiaus, gyventojas senukas Juozas Bambalas, gimęs 1964 metais.

Apie įvykį tuoj buvo pranešta Kruopių policijai, kuri pradėjo stropų nužudymo aplinkybių aiškinimą. Darant apžiūrėjimus, vietoje nustatyta, kad nužudymas padarytas ne apiplėšimo tikslais, bet kitokiais sumetimais. Nužudytojo turtas rastas tvarkoje, nieko nepaimta, taip pat nepaimta ir prie jo buvę pinigai daugiau 15 litų.

Kilo įtarimas, Kad Juozas Bambalas greičiausia yra nužudytas iš keršto jo žento, kuris 1928 metais vedė Juozo Bambalo podukrą Stasę Žukauskaitę. Žentas ateidamas į ūkį atsinešė apie 1,800 litų. Po kurio laiko tarp jų kilo nesusipratimų ir bylų. Pagaliau jie susitaikė. Juozas Bambalas savo ūkį užrašė žentui Andrejevičiui ir pas notarą padarė dokumentus, sau užsirašydamas išimtinę, kuri, sako, buvusi gana didelė, todel žentas del to buvo labai nepatenkintas ir pyko ant savo uošvio. Be to, žentas ir su savo žmona gyvero nesantaikoje. Šiuo metu su ja ir nebegyveno, o per vasarą tarnavo bernu pas ūkininkus.

Darant lavono skrodimą paaiškėjo, kad Juozas Bambalas pirmiau buvo pritrenktas kokiu nors kietu daiktu, nes galvoje trijose vietose buvo pramušta oda, bet kiaušas neįlaužtas—sveikas. Taip pat mušimo žymių rasta kitose kūno vietose. Paskui Juozas Bambalas dar gyvas buvo pakartas.

Troboje policijai pavyko surasti ir daiktą, su kuriuo Juozas Bambalas buvo muštas. Taipgi ant žento rūbų rasta kraujo žymių.

Žentas kaltu neprisipažįsta, bet del tų įrodymų suimtas.

KAIP ROKIŠKĖNAI DIRBO PINIGUS

Rokiškis.—Rokiškio gyventojas Šliakas pasiskelbė, kad jis mokąs pinigus dirbti. Tuojau atsirado norįs praturtėti rokiškietis Kaupas. Šliakas, paėmęs iš Kaupo keletą šimtelių litų, susidėjo juos į savo "mašiną" ir jau rengėsi "spausti" ir padvigubinti pinigus. Bet del galimo pavojaus pinigų dirbimas užsitęsė ir gerieji pinigai mašinoj pavirto anglimis. Kaupas, supratęs, kad tai afera, pasiskundė policijai. Šliakui buvo iškelta byla, kurią sausio 26 dieną apylinkės teismas sprendė ir Šliaką nubaudė vieneriais metais kalėjimo.

KAIP "NUMIRĖLIS" BANKRUTKĄ RŪKĖ

Nepersenai į Rokiškio policiją atbėgo uždususi viena Kurkliečių kaimo gyventoja L. ir pasiskundė, kad žentas užmušęs jos sūnų. Nors buvo dideli šalčiai, bet policija turėjo eiti savo pareigas. Nuvyko į nusikaltimo vietą. Policija, įėjusi į L. pirkią, rado patį "lavoną" ir jį "užmušusį" žentą ramiai už stalo sėdinčius ir "bankrutkas" betraukiančius. Jie abu buvo susitaikę ir visai sveiki. Po to abu vyrukai už skundimą norėjo moterėlę pagasdinti, tai ta bėgo į policiją, šį kartą su skundu, kad "lavonas" ją norįs mušti.

RASTAS NEGYVAS ŽMOGUS

Rozalimas. — Vasario 1 dieną buvo atrastas negyvas žmogus, kuriuo pasirodė esąs pilietis Rožėnas, apie 50 metų. Prie jo rasti pasas ir pinigai rodo, kad, trubūt, jis būsiąs sušalęs, nes mėgdavęs labai smarkiai išsigerti. Matyt tą dieną per daug buvo "išmetęs," kad pušyne pargriuvęs ir sušalęs, nes tą dieną buvo 25 laipsniai Celcijaus šalčio.

KAIP MOTERĖLĖS GYDO SAVO VYRUS

Užuguostis. — Šioj apylinkėj vienas pilietis apsirgo. Ligonis skundėsi, kad jam skauda šonus ir norėjo kreiptis pas daktarą. Bet jo žmona pasisakė esanti geriausias gydytojas ir tuojau išgydysianti. Ji pasiėmusi kelis puodelius ir gerokai ant ugnies pakaitinus pridėjo prie ligonio šonų. Bet puodeliai buvo per smarkiai įkaitinti, nudegino vyro šonus, kad net iškilo pūslės. Po tokios mediciniškos pagelbos, vyras ilgai dejavo, kol pagijo, bet ant šonų žymės ir dabar tebėra.

DEL MERGINOS IŠSIŽADĖJO DVARO IR ŽMONOS

Panemunėlis.—K. dvaro savininkas jau buvo senai vedęs ir gražiai gyveno su žmona. Bet pasipainiojo artimo kaimo mergina ir dvarininkas taip į ją įsimylėjo, kad ir prie žmonos vie šai draugaudavo ir mylėjosi. Dabar jis dvarą pardavė, žmonai atidavė 30,000 litų dalios, kuri atsiskyrė nuo vyro. Bet jų gyvenimas tebėra nesunormuotas. Tik civilinė metrikacija gali sunormuoti tokių persiskyrusių šeimų gyvenimą.

PASISKOLINUS VAIKĄ ĖMĖ IŠ SENIO ALIMENTUS

Prieš kurį laiką vienas žinomas kaunietis pasisamdė tarnaitę. Tarnaitė metus patarnavus išvyko, o po kiek laiko pranešė savo buvusiam šeimininkui, kad ji pagimdžius sūnų ir prašė vaiko išlaikymui. Tariamasis tėvas nesutiko mokėti, tai tarnaitė šeimininkui iškėlė del alimentų bylą.

Kadangi atsakovas turi vardą (gal koks fašistinis valdininkas?—red), tai jam nepatogu ir dar senatvėj del tokių dalykų bylinėtis, todel su mergina susitarė geruoju jai išmokėt per tam tikrą laiką 5,000 litų.

Mergina su vaiku išvyko į Biržus, o tariamasis vaiko tėvas siuntė pinigus. Mergina seniui siųsdavo meilius laiškus, savo nuotraukas su vaiku, prirašydama, kad jo "sūnus" gerai auga. Taip praėjo apie trejetas metų. "Tėvas" gyvena Kaune, retkarčiais parašo į vieną dienraštį, kaip jis kovojęs del lietuvybės, o per tą laiką merginai išmokėjo per 3,000 litų. Bet vieną gražią dieną jis gavo tikrų žinių, kad jo buvusi tarnaitė jokio vaiko neturi, niekados negimdė, o tik iš draugės pasiskolino naujagimį, jį savo vardu įmetrikavo ir tuo remdamasi iškėlė buvusiam savo šeimininkui bylą del alimentų.

Kadangi šios žinios pasitvirtino, tai nukentėjęs padavė prokurorui skundą, o mergina, daugiau negaudama iš senio pinigų, teisme atnaujino byla.

VESTUVĖS SU BASLIAIS IR REVOLVERIAIS

Rokiškis.—Panemunėlio valsčiun, Joneliškių kaiman sausio 30 dieną į vienos panelės vestuves atėjęs Vaičionių jaunimas sukėlė muštynes, per kurias buvo pavartota basliai ir revolveriai. Vienam vyrukui buvo pramušta nosis, o kitas peršautas iš revolverio. Kulka pataikė į pilvą ir į koją. Kadangi sužeistasis buvo storai apsivilkęs, tai kulka į pilvą silpnai įlindo ir ji čia vietoj buvo išimta, o del kojos prireikė vežti į ligoninę ir daryti operaciją. Dabar bus teismas, liudininkų vaišinimas ir pinigų veltui mėtymas. Prie ko toks jaunimas prieis?

TRAGIŠKOS ŽMONIŲ MAINYBOS

Praeitą kartą buvo rašyta, kad Biržų apskrityje, Daujėnų valsčiuje, Baliečių kaime, ūkininko Prakapo bute tapo kirviu užmuštas Narvidas ir pats namų savininkas Petras Pakrapas. Darbar paaiškėjo, kad toji tragedija įvyko del žmonų mainų. Mat abudu užmuštieji buvo artimi ir nuoširdūs kaimynai. Petras Prakapas dažnai ir namų ruošos darbus dirbdavo ir nakvodavo Narvido ūkyje, o Narvidas, atsilygindamas, dirbo ir miegojo Prakapo ūkyje.

Taip begyvendami, nutarė pakeisti kilnojamąjį gyvenimą į sėslų.

Įvykio vakarą pasigamino iš cukrinių runkelių, cukraus ir ruginių miltų stipraus alaus. Atsivedę žmonas vaišinosi, dainavo, bučiavosi.

Laikrodis mušė 24 valandą. Jau laikas buvo skirtis, bereikėjo atsiimti sumainomas žmonas ir eit namo. Bet Prakapo Petro žmona Emilija nesutiko eiti visam gyvenimui pas Narvidą—jai rūpėjęs jos vyro brolis Povilas Prakapas.

Narvidienė laikėsi teigiamai—jau buvo paėmusi Emilijos vyrą už rankos ir ruošėsi vestis namo į savo ūkį. Bet iš užstalės pakilo Emilija, sugriebė pliauską ir užsimojo ja ant savo vyro už liepimą jai visam gyvenimui pasilikti jo ūkyje su Narvidu. Petras Prakapas, gindamasis, pasiėmė kačergą, bet kadangi šio įrankio Prakapienė nepabūgo, jis pasiėmė kirvį. Kirvį pamatęs, brolis Povilas Prakapas jį atėmė. Juo smogė svečiui Narvidui. Kada pastarasis sukrito, jis atkreipė kirvio ašmenis ir kaip medžiui kirto savo broliui Petrui į galvą. Pastarasis, paskutinėmis jėgomis, išsirito į kiemą, bet mušeikos su Emilijos pagelba buvo įneštas į kambarį. Čia po dviejų valandų mirė.

Kada bute gulėjo Petro Prakapo ir Narvido lavonai, Povilas Prakapas kaimynams pranešė, kad jo brolio bute yra du lavonai: jo brolis su kaimynu Narvidu susimušę taip, kad abu likę negyvi.

Bet kaimynai suprato, kad abu vienas kitą negalėjo užmušti. Per tardymą užmuštojo žmona Emilija Prakapienė prisipažino, kad jau senokai mylėjusi vyro brolį, ir laukusi progos su juo sukurti naują gyvenimą . . . Muštynių metu Narvidienė pabėgusi.

DIDŽIOJO KARO ATGARSIAI

Alytaus apskrityje, Kvederiškėse vasario 1 dieną įvyko skaudi nelaimė. Šešiolikos metų vaikinas Litvinskas norėjo iš nuo didžiojo karo likusios granatos nesprogusio kapsulio pasidaryti žuvims gaudyti įrankį—blykstynę. Kapsulį pasidėjęs ant kaladės, jis pradėjo kalti norimą įrankį. Bet tuo kartu kapsulis sprogo, sunkiai sužalodamas vaikinui kojas ir nutraukė rankos pirštą. Be to, labai smarkiai sužalojo visą kūną. Sprogstant kapsuliui daugiau nieko pirkioje nebuvo. Kapsulio skeveldros išlakstė po visą pirkią.

NE VISUR LEIDŽIA MĖSĄ VALGYT

Kauno vyskupijoje savo katalikams leidžia mėsą valgyti visomis dienomis, išskyrus tik penktadienius ir šeštadienius, ir valgyti tiek, kiek tik kas nori. O Aleksote, kuris priklauso Vilkaviškio vyskupijai, ir visai Suvalkijai neleidžiama valgyti trečiadieniais ir draudžiama gavėnios laike iki sočiai mėsos pavalgyti.

Iš vyskupų patvarkymo išeina, kad jei suvalkietis nori mėsos iki sočiai pavalgyti ir tuo neužrūstinti dievą, tai būtinai turi pareiti per Nemuną ir gali privalgyti kiek tik telpa. Nors kunigai ir sako, kad dievas išmintingas, bet jo parėdymai visai vaikiški.

KAIP "SAUGOJA" KAUNIEČIUS NUO POTVINIŲ

Praeitą pavasarį užsikimšus Neries ir Nemuno santakoje ledams vanduo labai pakilo ir apsėmė žemesnes Kauno vietas, pridarydamas neturtingiesiems daug nuostolių. Daugelis kauniečių buvo pasilikę be jokios pastogės per ilgą laiką. Nusekus vandeniui, visa Kauno ponija kalbėjo ir laikraščiai plačiai rašė, kad kitiems metams reikalinga nuo potvynių apsisaugoti ir iš anksto paruošti galimiems benamiams prieglaudas. Tam tikslui iš gerai apmokamų ponų buvo paskirta komisija, kuri per visą laiką tik plepėjo ir dabar apžiūrėjus ledą pareiškė, kad šiais metais gali įvykti dideli potviniai, bet del žmonių "saugumo," kuriems tiktai gręsia potvinis, paliepė iš anksto pasirūpinti aukštesnėse vietose butus, nes nukentėjus niekas jų nešelps.

DVARININKAS ŠUNĮ AUKŠČIAU ĮVERTINO, NEGU ŽMOGŲ

Vasario 7 dieną Kauno apygardos teismas sprendė Taurapolės dvaro, Lapių valsčiaus, dvarininko Prano Bartusevičiaus bylą.

Bylos aplinkybės tokios: Nukentėjusiųjų St. Jalinčiaus ir Ig. Zasčiurinsko teigimu, jie ėję pro dvaro sodą. Nutrūkęs nuo grandinės Bartusevičiaus šuo juos užpuolęs. Jie gynęsi nuo šuns, nutvėrę už grandinės galo ir pradėjo šunį mušti. Išbėgę iš grįčios Bartusevičiai užpuolę — Pranas Bartusevičius pradėjęs šaudyti iš revolverio. Šūvis skambėjo po šūvio ir šaudymo rezultate—Zasčiurinskas revolverio šūviais smarkiai sužeistas; gydytojas ekspertas konstatavo sunkų kūno sužalojimą.

Jalinčius ištrūko ir pabėgęs namo ant lubų pasislėpė. Bartusevičiai atsiviję jį surado ir parsigabeno į dvarą, o paskui užkvietė policiją, prašydami apginti nuo Zasčiurinsko ir Jalinčiaus.

Teisiamasis aiškinosi, būk nukentėjusieji yra padaužos, atėję jų dvaran apvertę šuns būdą, pradėję šunį karti, išdaužę grįčios langus ir t.t., tai jie, Bartusevičiai, norėję juos nuvyti. Jis vieną syk šovęs į viršų, paskui paslydęs, pavirtęs ir revolveris pats iššovęs.

Teismas Bartusevičius tėvą ir sūnų pripažino kaltais, bet tėvui pritaikė švelnesnes aplinkybes ir nubaudė tik pusantrų metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

GINKLUOTI REVOLVERIAIS ĖJO PLĖŠTI Į OKUP. LIETUVĄ

Leonas Ikasala, Juozas Budrikas ir Jonas Česnulevičius 1936 m. rugsėjo 3 d. ginkluoti revolveriais slapta perėjo administracijos liniją ir prie Valkininkų apiplėšė Chaimą Solčių, atimdami iš jo 77 zlotus. Rytojaus dieną Burneikiškių kaime plėšikai užpuolė Baranauskų šeimyną. Visą šeimą plėšikai suraištė, užkamšė burnas, kad nešauktų, o patys tuo metu ieškojo pinigų ir brangenybių. Iš Baranauskų pagrobė 600 zlotų, 80 rusiškų aukso rublių, drabužių ir kitų daiktų, 1,400 zlotų vertės. Baranauskams Česnulevičius užsirekomendavo plėšiku Rickum su draugais.

Padarę plėšimus banditai sugrįžo per administracijos liniją, bet čia greit buvo suimti. Kauno apygardos teismas Alytuje sprendė jų bylą ir visus tris nubaudė po 12 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

AUKOS

Montreal, Que. Surinko drg. F. Zasienė. P. Ambrozevičius $1.00, K. Žekonis $1.00, A. Kisielienė 5 c. Viso $2.05.

Montreal, Que. Surinko drg. J. Mačiulaitis. J. Džiaugys $2.-00, A. Kilikevičienė $1.00, F. Skalandis 10 c. ir J. Mikalauskas 5 c. Viso $3.15.

Montreal, Que. Surinko drg. E. Juraitienė. E. Juraitienė 50 c.; po 10 c.: A. Jurgutis, A Graibus, Wl. Maitews, Neišskaitoma, Neišskaitoma; ir J. Jurgštis 5 centus. Viso $1.05.

Toronto, Ont. Surinko drg. N. Berškienė. O. Gutauskas $2.00 ir G. Prekšaitis 50 c. Viso $2.50.

Montreal, Que. Drg. J. Urbonavičius atsinaujindamas prenumeratą prisiuntė $1.00 aukų.

Waterbury, Conn., USA. Drg. O. Marozienė, atsinaujindama prenumeratą, prisiuntė 50 centų aukų.

Johnson City, N. Y., USA. Drg. A. Zmitra, atsinaujinda-prenumeratą, prisiuntė 50 centų aukų.

Iš kempių, Man. Surinko drg. V. Čeponis. Dionecki 30 c.; po 25 c.: Simkus, Levaniuk ir Berezny; po 20 c.: Chatinsky ir Ferens; Kasuk 15 c.; Jackov 12 c.; po 10 c.: Cheponis, Palijechnik, Demianchuk, Chorneichuk, Jacuk, Roulston, Zenchuk, Fachinski, Pirko, Tomiuk, ir Melnychuk. Viso $2.82.

Baltimore, Md., USA. Surinko draugai O. Kučiauskaitė ir V. Kučiauskas. C. Youch $1.00 ir J. Juočius $1.00; C. B. Kuchiauskas 50 c.; po 25 c. aukavo: O. Kuchiauskaitė, Stanys, Zakarevičius, Deltuva, W. Kuchiauskas, Linža, Meškinis, Budreikis, Jasaitis, Jenkus, Matulaitis, Mervič ir Duobinis; po 15 c.: Usma ir Merkson; po 10 c.: Balsys, Lekavvičienė, Stanienė, Butvilienė, Seimys, Mikalajūnas, Merkys, Pledas, Petrulionis, Vitkus, Meškys, Alekna, Dilny, Stankevičienė, Paserskis, Želvis, Metalis, Bubnis ir Raslavičius. Ančiukaitis 5 c. Viso $8.00.

Cleveland, Ohio, USA. Surinko drg. N. Rudienė. ALDLD 15 apskričio komitetas $2.00, Jakaitis $1.00; Boika 50 c.; po 25 c.: Rubienė, Rūdis, Rockaitienė, L e s nekauskienė, Nemura ir Bagdonienė; po 10 c.: Karulis, Vasiliauskas, Petrulienė, Zogra, Mockaitis ir Kanapeckas. Viso $5.85.

Cleveland, Ohio, USA. Surinko drg. M. Valentukonienė. Po 50 c. aukavo: Jakaitis, Stripeika ir Simons. Po 25 c. aukavo: Dillys, Vaupšas, Kalakuska, Vasil, Seimonas, Dagis ir Gurklis. Viso $3.25.

INCO Propaganda Prieš Sovietų Sąjungą

Šudburyj, visoj nikelio gamybos industrijoj, buvo išlipinti lapeliai, kad bus rodoma labai įdomi filma iš Sovietų Rusijos gyvenimo. Lapeliuose pažymėta, kad filma pačioj Rusijoj gaminta. Pati policija platino tuos lapelius ir bosai akstino darbininkus, kad visi eitų pažiūrėti tos vadinamos filmos. Kunigai bažnyčiose ragino žmones, kad visi parapijonys turi matyti tą garsią filmą. Čia daugelis darbininkų pastatė sau klausimą, kodel visi parazitai keikia susirietę SSRS tvarką, o dabar nori parodyti, kaip ten žmonės gyvena.

Ta vadinama filma buvo rodoma visose Sudburio svetainėse, skirtingomis dienomis. Faktinai, tai nėra kokia filma, bet iškarpos iš fašistinių laikraščių. Tokią iškarpą peršviečia šviesa ir aiškina. Tą jų šlykščiausią d e m o gogiją galėjo suprasti kiekvienas protaujantis darbininkas.. Vaizdas: Žmonių miestuose pilnos gatvės, guli ant gatvių apipuvę, voliojasi ir niekas nesirūpina net tų gatvių apvalyti. Ant stočių guli maišai grūdų didžiausi kalnai, kurie atimti iš žmonių. Mergaitės nuo devynių metų gyvena atskirai nuo tėvų užsikrėtę venerinėmis ligomis. Tas parodoma ir aiškinama, kaip šeimyninis gyvenimas ten sugriautas. Religija naikinama be jokio pasigailėjimo. Tas vyksta dabartiniu laiku.

Beaiškinant tas nesąmones vienas profesionalas žmogus išstojo griežtai prieš tokią demagogija, pastatydamas keletą klausimų:

"Ką veikia ten nuvykę užsienių inžinieriai? Kol jie negrįžta, jeigu ten badas?"

Žmonės pasipiktinę pradėjo apleisti svetainę, nelaukdami kada jie užbaigs tą "garsią" filmą rodyti.

Kitose svetainėse ir tas pats buvo. Kiek teko girdėti iš lankytojų, žmonės visur atsakė p r o testu-demonstratyviai apleisdami svetaines.

Tokią pasenusią ir kvailą demagogiją jau kiekvienas darbininkas supranta, bet visai dar sausu dalyku lieka trockistų klausimas. Daugelis darbininkų, buržuazijos užhipnotizuoti, lieja graudžias ašaras. Ateitis parodys dar daugiau faktų, kaip parazitai mulkina darbininkus.

J. J.

EMIGRANTAS

Atsiminimai

(Tąsa)

Kada sugrįžom iš "spacero," mano "viršininkas" kreipėsi pas mane su prašymu paskolinti keletą dolerių.

—Aš greitai atiduosiu, nes iš Laisvės greitai gausiu čekį už raštus, kuriuos kelios dienos atgal pasiunčiau,—jis tarė man.

Mažai jis man žinomas buvo, todel pamaniau, kad jis tikrai yra didelis žmogus. Teko girdėti apie atlyginimą už raštus, kitiems mokama labai brangiai. Kad darbininkiški laikraščiai nemoka, to dar nežinojau. Paskolinau penkiolika dolerių.

Ant rytojaus jau neturėjome ką veikti. Todel nuėjome į pulruimį pasižiūrėti, ką kiti lietuviai veikia. Ir tuo laiku bedarbiams pulruimiai buvo vienintėlė vieta susirinkimui.

—Suloškime bent keletą kartų,—jis tarė man.

Pradėjome lošti. Man aišku buvo, kad aš duriu savo centus, bet kadangi žadėjo atsimokėti, širdies neskaudėjo.

* * * * *

Buvo žiemos laikas. Į mūsų kambarį įėjo pilku pakaušiu pats laikraščio iniciatorius.

—Geras vakaras, — jis tarė neramiai. Ką veikiate.

Atsakėm, kad nieko neveikiame.

Prasidėjo kalba apie laikraštį. Jis nurodė, kad dalykai nekokie.

—Kas nors uždėjo antspaudą ant viso mūsų darbo, — jis prasitarė.

Aš nieko nežinojau, kas galėjo įvykti, bet mano "viršininkas" greitai suprato. Jo veide matėsi didelis nepasitenkinimas.

Kambarėlis buvo nešiltas, todel kalba prasidėjo apie šilumą.

—Jūsų kambarys labai šaltas, kaip jūs galite čia būti,—bėdavojo mūsų svečias.

—O ką jam darysi, kad jis šaltas, — aš atsakiau. — Taip a u k š t a i šiluma nepasiekia (Kambarys buvo ant trečlo aukšto). Kol šiluma ateina iki čia, ji ataušta.

—Nesikabink prie mūsų kambario, nes ir tavo nei kiek ne geresnis,—tarė mano "viršininkas."—Mūsų visgi atviras, šiluma gali įeiti nors iš kitų kambarių, o tavo visai nekurenamas.

—Nebijok, — atkirto svečias. —Aš žinau, kaip gauti šilumos. Aš išlupau lentą grindyse, tai šiluma ateina iš apatinio kambario.

Kalbos apie politiką visai nesisekė, todel ieškojom kokios nakties temos, kuri būtų indomesnė. Pradėjome kalbėti apie merginas. Ši kalba mus laikė suinteresuotais iki pirmos valandos nakties, kol šeimininkas atėjo varyti gulti. Mat mes dažnai juokdavomės, todel kitiems negalima buvo ramiai miegoti.

Už kiek laiko aš likau vienas —mano viršininkas apleido mane. Sakė, kad išvažiuojąs kur nors darbo ieškoti, kol dalykai apsiversią gerojon pusėn.

Vieną vakarą pas mane užėjo Kazys. Su juo prasidėjo rimtos kalbos.

—Žinai, ką aš noriu tau pasakyti,—tarė jis man, kiek apsidairęs, lyg norėdamas persitikrinti, kad niekas jo nemato. —Mūsų Jaunimo Sąjungoj dalykai eina blogon pusėn.

—Aš nieko blogo nematau,—atsakiau jam.

—Aš matau. Man atrodo, kad ji virsta bolševistine.

—Kaip tu gali taip sakyti?—pastačiau jam klausimą.—Kuomi tu pamatuoji savo mintį?

—Sprendžiu iš to, kad atsiranda vis daugiau pasiūlymų remti Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos vedamas kampanijas gynimui komunistų.

—Koks čia gali būti blogumas paremti tokią organizaciją, kuri gina darbininkų reikalus?—pastačiau jam klausimą.

—Kaipgi ne blogumas, jei mūsų organizacijos nariai remia komunistinę organizaciją?

Aš pats buvau jau prisirašęs prie tos organizacijos, todel man buvo labai keista, kuomet aš išgirdau jį taip kalbant.

—Aš priklausau prie KDAL ir nieko blogo tame nematau,—atsakiau jam.

—Matomai tu patekai kur į komunistų tarpą. Jie tave pavertė fanatiku.

—Nieko panašaus. Aš studijuoju socialistinę literatūrą.

—Ar tu gali man parodyti knygas, kurias tu pradėjai studijuoti?

Aš ištraukiau Lenino "Valstybė ir Revoliucija," kuri išleista Lietuvių Socialistų Sąjungos, ir "Mokslinio Socializmo Išsiplėtojimas," kuri taipgi tos pačios LSS leidinys.

—Šitos knygos šiandien nebegeros. Tie socialistai, kurie leido šias knygas, senai nuėjo su komunistais, su Sovietų Sąjunga.

Kuo toliau kalbėjom, tuo toliau skyrėmės nuo vienas kito idėjiniai. Kartu su tuo mažėjo tarpe mūsų draugystės jausmas. Jis išėjo labai nepasitenkinęs.

Vieną kartą pas mane užėjo bent keli jaunimiečiai, kurių tarpe ir Kazys, kviesti į susirinkimą. Jie mane išsivedė.

Einame gatve ir kalbame. Aš kalbu su vienais, o Kazys su kitais. Girdžiu Kazys sako kitiems:

—Vienintėlis mums dabar kelias, tai išvystyti Jaunimo Sąjungos veikimą iki tokio laipsnio, kad užgožėtų ALDLD kuopą visai, kad ji paskui visai kojas pakratytų.

Nepriklausiau prie ALDLD, bet nemačiau reikalo lietuviams kovoti prieš lietuvių organizaciją. Todel man buvo lyg nesmagu girdėti tokias kalbas. Apie tai papasakojau nekuriems nariams po susirinkimo.

—Aš taip pat matau, kad dalis Jaunimo Sąjungos narių turi palinkimą sukti Jaunimo Sąjungą į dešinę. Man irgi nepatinka toks sukimas. Mūsų organizacija turėtų sukti į progresą,—aiškino mano draugas.

Ištikro, Jaunimo Sąjunga kuo tolyn, tuo ji ėjo blogyn. Kitą vasarą ji pradėjo rimtai kišti koją kitoms organizacijoms. Tą parodė kad ir šis atsitikimas.

Einu aš Bellwoods parku vieną vakarą ir sutinku moterų būrį, kurios ieško parengimų komisijos pirmininko.

—Ar nematei Jaunimo Sąjungos parengimų komisijos pirmininko?—puolė jos klausinėti.

Ką jis jums padarė?—klausiau nustebęs.

—Neklausk, ką padarė, bet pasakyk, ar tu jo nematei,—rimtai atkirto Jaunimo Sąjungos finansų raštininkas, kuris ėjo kartu su moterimis.

—Nemačiau, — greitai atsakiau.

Pradėjome kalbėtis ir aiškintis, kam reikalingas pirmininkas.

—Parengimų komisija pasielgė labai negražiai paskelbdama pikniką. Juk moterys yra paskelbusios pikniką sąvaitė laiko atgal,—ant galo pasakė finansų raštininkas.

Pasišnekėjome gražiai ir išsiskyrėme. Eidamas per parką galvojau, jog laimingas, kad ne pirmininkas. Jos būtų mane griebusios.

Kitam parko kampe radau sėdintį parengimų komisijos pirmininką. Pradėjau klausinėti, ką jis padarė.

—Aš irgi nepritariau pikniko rengimui, — aiškinosi jis,—bet valdyba spyrėsi rengti ir gana. Kada aš atsisakiau pranešti moterims, kad mes rengiam pikniką, tai pats valdybos pirmininkas apsiėmė.

—Tai kodel reikėjo pranešti, jei jūs nieko nežinojote, kad moterys rengia?

—Taigi kad žinojome. Mes žinojome, bet norėjome surengti ir užbėgti už akių. Nutarėm meluoti, sakyti, kad mūsų buvo nutarta naksčiau ir atsišaukimai jau paduoti spausdinti.

—Tai ir rengsite.

—Dar nežinau. Pavedė lapelius padaryti, bet dar nepadaviau, tebelaikau kišenėj. Baisiai nepatinka toks darbas.

Mums bekalbant prie mūsų prisiartino moterys su finansų sekretorium.

—Nepasislėpkite, nepasislėpsite, — pradėjo moterys,—surasime kaltininkus.

—Tai kuomi taip nusikaltome?—klausė mano draugas.

—Ar ištiesų rengiate pikniką sekmadienį?—nieko nelaukusios paklausė moterys.

—Rengiame,—atsakė jis.

—Ar jūs nežinojote, kad mes, moterys, rengiame?

—Nežinojome,—pradėjo teisintis parengimų komisijos pirmininkas, truputį paraudonavęs.

—Nežinojote . . . Tai dar meluos. Juk pats skaitykloj buvai bent kelis kartus ir matei iškabintus skelbimus . . .

Pirmininkas buvo priverstas prisipažinti, kad žinojo.

—Tai kam lendant už akių?

—Valdyba užsispyrė būtinai rengti. Aš buvau priešingas,—jis atkirto.

—Ar ir valdyba dalyvavo susirinkime?—nustebusiai paklausė finansų raštininkas. — Tai kodel jie nekvietė manęs?

—Nieko nežinau,—atsakė parengimų komisijos pirmininkas.

—Eik ir atsiim atsišaukimus, —įsakė moterys.—Mes savo neatšauksime.

—Aš lapelių nedariau,—kiek linksmenis tarė parengimų pirmininkas.—Jei valdyba nori, tai lai ji ir lapelius daro.

Taip tai Jaunimo Sąjungoj darėsi dvi srovės; viena veržėsi prieš kairias organizacijas, o kita troško bendradarbiavimo su jomis, priešinosi tiems, kurie norėjo kenkti.

Kuo toliau, tuo valdyba darėsi daugiau užsispyrusi. Pradėjo griežtai reikalauti iš parengimų komisijos rengti parengimus tokiomis dienomis, kad pakenkti kitų organizacijų parengimams. Del to parengimų komisija visai neveikli pasidarė—nieko neveikė. Pati Sąjunga ėjo prie apsnūdimo.

* * * * *

Kaip parengimų komisijos pirmininkas, taip ir aš buvome jau apmirsę Jaunimo Sąjungą. Ji neveikė gerokas laikas. Staiga pasklydo gandai, kad dešinieji rašo naujus narius ir rengiasi šaukti susirinkimą, kuriame bus metami laukan visi kairieji. Prasidėjo sujudimas. Nariai pradėjo mokėti duokles, rūpintis, kad neliktų suspenduotais.

Su didžiausiu nekantrumu laukėm to didžiojo susirinkimo. Kelios sąvaitės virto metais. Atėjo ir tas sekmadienis. Finansų raštininkas užėjo pas mane persitikrinti, ar aš žinau, jog susirinkimas tą sekmadienį.

—Sakau gal tu užmiršai,—tarė jis, paaiškinęs, kuriam tikslui užėjo.

—Neužmiršau, — buvo mano atsakymas.

Leidomės į susirinkimą.

Kada įėjome į salę, ji buvo kuone pilna žmonių. Kiek kėdžių buvo, visos buvo užimtos. Truko tik sekretoriaus. Kaž kodel jis vėlinosi.

Prasideda susirinkimas. Pirmininkas aiškina:

—Susirinkimą skaitau atidarytu, rinkite susirinkimo pirmininką.

(Bus daugiau)

Montrealo Naujienos

Į Moteriškų Suknelių Siuvėjus ir Siuvėjas

Gal niekur Montreale nėra taip išnaudojami darbininkai, kaip moteriškų suknelių industrijoje (dressmakers). Nemanau plačiai aiškinti, kaip neapsakomai yra sunkios, nepakenčiamos darbo sąlygos, nes kas dirba prie suknelių, tai žino, jas gerai. Mūsų darbo valandos neišmieruojamai ilgos, bet algos mizernos. Darbdaviai sauvaliauja, kaip jie išmano ir kaip jų interesai reikalauja. Už mažiausį prasižengimą prieš jų valią, ar pareikalavimą didesnės algos, meta laukan be jokio pasigailėjimo.

Bet ar ilgai bus toks žiaurus išnaudojimas ir persekiojimas suknelių darbininkų? Atsakymas aiškus: **Tai priklausys nuo mūsų pačių. Kaip ilgai būsime neorganizuoti, neturėsime unijos, taip ilgai vergausime bosams.** Būdami organizuoti, priklausydami unijoje, mes lengvai pajėgsime atmušti darbdavių atakas ant darbininkų; lengvai galėsime išsikovoti geresnes darbo sąlygas, sutrumpinti darbo valandas ir gauti aukštesnes algas.

Pažiūrėkime į vyriškų rūbų siuvėjus, ar moteriškų kautų darbininkus. Jie organizuoti, jie unijistai ir jų darbo sąlygos skirtingos, negu suknelių dirbėjų. Jie dirba penkias dienas į savaitę, po 8-9 valandas į dieną, ir už darbą atlyginimas jiems žmoniškesnis; darbdaviai nemėto jų iš darbo bereikalo, nes unija neleidžia to daryti. Arba paimkime kad ir suknelių kirpėjus. Jie organizuoti į uniją ir kiekvienoj suknelių išdirbystės šapoje jie nedirba tokių ilgų valandų, kaip mes, bet jų algos dvigubai aukštesnės, negu mūsų; darbdaviai negali pasielgti su kirpėjais, kaip jie elgiasi su kitais darbininkais; nemėto iš darbo ir nepasilieka vieną ilgiau dirbti, kitam visai neduoti, jei mažiau darbo. Kiek darbo yra, tai dirba visi lygiai. Skirtingos sąlygos opereitorių, finišerkų ir presorių.

Bet artinasi galas ir pastarųjų suknelių darbininkų išnaudojimui. International Ladies Garment Workers Union dabar daro žygius suorganizuoti visus sukneliu darbininkus, kaip tai: opereitorius, finišerkas ir presorius, į uniją. Todel aš noriu atkreipti domės į lietuvių darbininkus, kas dirba prie sukneliu, ypatingai moterų ir merginų lietuvių, kurių prie sukneliu dirba nemažai. Neatidėliodamos stokite į uniją pačios ir kitas raginkite stoti. Nelaukite, kol bus visi unijistai. Pas daugumą yra nuomonė, kad prie sukneliu daugiausia dirba francūzų tautybės darbininkės ir jas bus sunku suorganizuoti. Tai ne tiesa. Jau dabar gana geras skaičius francūzų vyrų ir moterų yra įstojusių į uniją. Neatsilikime ir mes lietuviaiės. Parodykime pavyzdį ir kitiems darbininkas, kad mes lietuviai suprantame unijos reikšmę ir budavokime ją. Tai bus pasitarnavimas mūsų pačių ir visų darbininkų naudai. **Juo greičiau būsime organizuoti, tuo greičiau pagerinsime savo būvį.**

Įstojimo sąlygos dabar yra lengvos. Nereikia mokėti įstojimo mokesčių, taip-gi bedarbiai ar mažai dirbantieji nemoka narinių duoklių. Platesnių informacijų apie uniją, galima gauti International Ladies Garment Workers Union, Dressmakers Local ofise, 1409 St. Alexander Str. (netoli St. Catherine Str.). Visuomet atdaras, dieną ir naktį, kada kas užeina, tai suteikia informacijas ir prirašo į uniją.

Tad stokime visi ir visos į uniją, budavokime darbininkų tvirtovę, visi už vieną, vienas už visus, nes tik būdami organizuoti, priklausydami unijoj, pagerinsime savo būvį.

Dresmeikeris

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947

J. M. ROSENFELDAS

Lietuvis Advokatas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.

Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

Kaip Praėjo ACWA Konferencija Montreale

Konferencija įvyko vasario 20-21 dienomis, Mount Royal viešbutyj. Ji buvo šaukta suderinimui Kanados marketo, prisiruošimui prie darbų už trumpesnę darbo dieną ir už algų pakėlimą. Delegatai buvo iš Toronto, Hamiltono ir Montrealo, ir broliški atstovai nuo organizacijų ir unijų, kaip tai Ladies Garment Workers Union ir kitų.

Pirma sesija atsidarė šeštadienį, kurioj kalbėjo Montrealo menedžeris apie kūrimąsi unijų ir jų svarbą bei užduotis organizavime neorganizuotų darbininkų. Antras kalbėjo darbo ministeris iš Ottawos, kuris sveikino konferenciją ir linkėjo sekmingai pravesti jos užsibrėžtus darbus, tik bijojo, kad komunizmas neužkariautų bekovojant už būvį. Trečias kalbėjo Trades and Labor Council prezidentas, kuris sveikino ir prižadėjo dėti daug pastangų darbininkų būvio pagerinimui. Paskui kalbėjo Montrealo aldermanas ir Joint Common pirmininkas Šubertas, kuris pažymėjo konferencijos svarbą ir patarė jai svarstyti sumažinimą darbo valandų skaičiaus, kad būtų galimybė gauti darbą tiems, kurie gyvena iš pašalpos. Taipgi nurodinėjo, kad Arcand įstatymas daug padėdąs darbininkams ir unijoms. Bet delegatai apie tai jam kalbant pradėjo nerimauti, nes visi gerai žino, kas per paukštis tas įstatymas. Po jo kalbos kalbėjo torontietis, aldermanas Stewart Smith. Jo vardą paminėjus buvo didelis ūžimas ir rankų plojimas ir šaukimas. Jis buvo patiktas kaip darbininkų vadas. Jo kalba sudarė didelį įspūdį. Jis trumpai kalbėjo, bet daug pasakė. Sveikino konferenciją kaipo gražų dalyką tokiame momente; palietė siuvėjų sąlygas ir bendrai visų industrijų darbininkų organizavimo svarbą. Palyginus dabartinį algų aukštį, jis sakė, su produktų kainomis, tai darbininkų algos sumažėję ant 36 nuošimčių. Jis pažymėjo, kad amalgameitų unija turėtų būti centru visų industrijos šakų, apimančiu visą Kanadą. Prie to, jis pažymėjo, kad unija neturi nutolti nuo kovos prieš fašizmo pavojų. Unija turinti ruošti darbininkus kovai prieš tą darbininkų priešą, karo organizatorių, kad nebūtų taip, kaip Ispanijoj. Po jo kalbėjo Ladies Garment Workers Unijos atstovas, kuris pabrėžė, kad mūsų laimėjimas yra kartu ir jų laimėjimas. Jis sakė, kad dabar įvairios unijos eina prie vienybės, ko pirmiau padaryti nebuvo galima. Jis išreiškė, kad jų uniją laikysis solidariai su mūsų ir kvietė talkon padėti suorganizuoti sukneliu siuvėjus, kurių suorganizavimas esąs labai sunkus darbas, bet galimas, nes darbininkai esą labai išnaudojami, iš kurio išvesti gali tik stipri unija. Paskui kalbėjo atstovas nuo Joint Board, iš Toronto. Tuomi pirma sesija ir užsibaigė.

Antra sesija prasidėjo sekmadieny, 11 valandą ryto, kuria atidarė Joint Board pirmininkas, torontietis. Pirmiausia buvo išduoti raportai bei rezoliucijos įvairių komisijų, ant kurių prasidėjo diskusijos. Po diskusijų vėl tęsėsi kalbos. Kalbėjo delegatas iš Hamiltono apie Hamiltono padėtį. Paskui delegatė nuo Ladies Garment Workers Unijos, kuri sukėlė entuziazmą pareikšdama, kad neužilgo ir sukneliu siuvėjai laimės kovą ir pakvies į savo konferenciją.

Trečia sesija prasidėjo 3 valandą po pietų. Pirmiausia buvo skaitomos telegramos, gautos nuo unijos lokalų bei dirbtuvių. Po to buvo priimtos rezoliucijos. Buvo priimta rezoliucija, reikalaujanti 40 valandų darbo sąvaitės ir algų pakėlimo. Kita, reikalaujanti, kad apvienyta komisija geriau prižiūrėtų minimum algas. Trečia—kad būtų leidžiama darbininkams organizuotis į unijas bei kliubus, kad nebūtų už tai persekiojami. Ketvirta—kad būtų laisvė organizacijoms ir kad ateiviai nebūtų persekiojami. Penkta — kad jaunuoliai būtų mokinami ir prižiūrimi kaip pridera.

Montrealo menedžeris ant galo tarė keletą žodžių, pažymėdamas, kad visi delegatai stengtųsi įgyvendinti tarimus, kad jie neliktų tik ant popierio.

Konferencija buvo labai pamokinanti, darbininkus vienyjanti. Visuomet darbininkai turi stengtis dalyvauti tokiose konferencijose.

Ten Dalyvavęs

Pranešimai

Visi į Lietuvių Moterų Parengimą

ALDLD 47 ir 137 kuopos Moterų Skryriai ruošia įdomų gražų ir turingą

PARENGIMĄ

Paminėjimui Tarptautinės Darbininkių Dienos

Penktadienį, Kovo (March) 12, 8 val. vakare, Rytiečių salėje, 2114 Frontenac Str.

Šio parengimo programos išpildyme dalyvaus vien tik moterys. Mes perstatysime įdomų dviveiksmį veikalą **"Aštuntoji Kovo"**; dainuosime kvartetas, trio, duetai; deklamuosime, kalbėsime moterų darbininkių reikalus liečiančiais klausimais ir kt.

Visus Montrealo lietuvius, o ypatingai moteris nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

Rengėjos

—o—

DOMĖS!

14 d. kovo Frontenacietės ruošia smagią ir skanią vakarienę..

Geriausios šios apielinkės šeimininkės, pagamins įvairius užkandžius, bus ir marinavotų silkių. Kur prie gerų gėrimų, skanių užkandžių ir smagios muzikos, praleisime laiką iki vėlumos.

Taip-gi bus labai įdomi programa.

Vakarienė vyksta Frontenac salėje, 2114.

Kviečiame šios progos nepraleisti.

Rengėjos

—o—

Vagių Šokiai

ALDLD 137 kuopos moterų skyrius, 14 dieną kovo (sekmadienį), pointsančaliečių svetainėje, 01234 Charlevoix St., ruošia

VAGIŲ ŠOKIUS

Apart šokių bus dar įvairių pamarginimų, kurių dar niekad nematė Montrealo lietuviai. Tad kviečiame visus ir visas atsilankyti. Atsilankę nesigailėsite!

Pradžia 6 valandą vakare.

Kviečia **Rengėjos**

—o—

Didelis Perstatymas

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija perstatys dramą

"VERGIJOS GRIUVĖSIUOSE"

Perstatymas įvyks kovo 21 dieną Vytauto kliube, 2161 St. Catherine St. E.

Prašome atsilankyti visus montrealiečius! O ypatingai draugijos narių pareiga dalyvauti parengime. Būtų labai malonu, kad kiekvienas draugijos narys atsivestų bent po vieną svetį.

Įžanga 25 centai. Pradžia 5 valandą vakare.

Rengimo Komisija

Iš Šv. Kazimero Pašalpinės Draugijos Susirinkimo

Iš raporto apie sergančius narius matėsi, kad mūsų draugija turi daug ligonių, kas sudaro dideles draugijai išlaidas, del ko draugija finansiniai eina žemyn. Ligoniams pašalpų išmokėjimui reikėjo paimti 500 dolerių iš kasos. Tas rodo, kad mūsų mažai draugijai bus sunku verstis.

Antrame dienotvarkės punkte buvo apkalbėta draugijų susivienijimas ir valdybos perrinkimas. Abiejų draugijų nariams apsvarsčius prieita prie išvados palikti draugijoj du skyrius: pirmo skyriaus nariai mokės po 50 centų į mėnesį ir susirgus ar susižeidus gaus į sąvaitę po $5.00 pašalpos ir $100 pomirtinės, o antro skyriaus nariai mokės po $1.00 į mėnesį ir susirgus gaus $10.00 į sąvaitę pašalpos ir $200 pomirtinės.

Trečiu punktu buvo kalbama naujų narių gavimo klausimu. Kaip pasirodo, tai su narių gavimu einasi sunkiai, nes čia dar yra tokių, kurie nori draugiją laikyti tokia, kokia ji buvo pirmiau, nors lietuviai nuolatos progresuoja. Vienintėlis kelias draugijai augti, tai pasukimas į progresą.

Sumanymuose draugijos pirmininkas iškėlė sumanymą, kad reikia rengtis švento Kazimiero dienai ir išpirkti šventas mišias. Tas visus narius labai sujudino. Didelė dauguma pradėjo šaukti, kad nereikia mišių. Kada visi nutilo, pirmininkas vėl tą klausimą pakėlė, bet ir vėl nariai pradėjo šaukti prieš. Pirmininkas norėjo persitikrinti, ar gi nariai tikrai priešingi toms mišioms, todel paleido ant balsavimo. Dauguma pasisakė prieš tai.

Senas Narys

Pirmą Kartą Kanadoj

Lietuviška Filma
Kuri buvo pagaminta pereitą vasarą Lietuvoj

Įvairūs didesni miestų centrai, kariuomenės su visuomene susiartinimo šventė, a. a. aviacijos kapitono P. Nakrošiaus laidotuvės, senovės diena Kupiškyj, tautos diena Zarasuose, aviacijos šventė, kariuomenės gyvenimas stovykloje, žemės ūkio paroda ir gamtos ir ūkio darbų vaizdai.

Tai tik dalis vaizdų, kuriuos jums parodys broliai M. ir K. Motuzai spalvuotoje ir garsinėje filmoje Filmos rodymą ruošia Lietuvos Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija. Bus rodoma:

Kovo 12, penktadienį, 7 v. v.
Kovo 13, šeštadien, 2 v. p.p. ir 5 v. v.
Kovo 14, sekmadienį, 4 v. p.p. ir 8.30 v. v.

D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo Salėj, 2161 St. Catherine St. E. Montreal.

Įžanga: suaugusiems 30 c.

Hamiltoniečių Žiniai

Hamiltono ALDLD 113 kuopa su vokiečių darbininkais kovo 13 dieną Westminster Hall, 96 McNab St. N. (kampas Vine St.), rengia draugišką.

ŠOKIŲ VAKARĄ

Grieš vokiečių orkestras. Bus gėrimų, saldainių ir šaltų užkandžių.

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti.

Pradža 8 val. vakare. Įžanga 20 centų. **Rengėjai**

Reikia Dirbti Visiems

Jau nekartą teko matyti spaudoje apie mainierių unijos veikimą, bet daugelis darbininkų primena man, kodel aš nieko nerašau tuo klausimu. Suprantama, kad darbininkai nori žinoti tą, ko šiandien negalima žinoti. Daugelis spėlioja, kiek yra viso narių, kaip stipri unija, kaip greitai išeis į streiką. Šie klausimai svarbūs ne tik vietiniams, bet visos Kanados ir viso pasaulio darbininkams. Reikia gerai įsidėmėti, kad INCO pagamina nikelio 75% viso pasaulio gamybos. Gerai žinome, kad visas pasaulis ginkluojasi tokiu tempu, ką praeitis nežinojo. Nikelio metalą, rodos, ryte ryja ginklų gamybos karaliai. Vien tik Hitleris suryja 40% visos nikelio gamybos. Atžymėtina, kad ne tik nikelio gamybos magnatai turi kietai suspaudę darbininkus savo naguose, bet ir Hitleris seka kiekvieną darbininkų krustelėjimą. Kodel taip ir prie ko čia Hitleris? Aišku kaip diena, kad jeigu įsigalės darbininkiška unija, darbininkai galės pasipriešinti bet prieš kokį INCO patvarkymą, kuris žalingas darbininkų klasei. Jeigu užsiliepsnotų pasaulinis karas, tai esant unijai Hitleris gal negautų tos medžiagos, kuri taip reikalinga.

Sudburyj tveriama fašistinės organizacijos, kurios vadinasi nacionalistinėmis, kovai prieš komunizmą. Kiek man teko patirti, tai vienas lietuvis įtrauktas į fašizmo liogerį—A. R. Nežinau, ant kiek jis supranta fašizmo pavojingumą darbininkų klasei, bet doram ir sąžiningam darbininkui gėda būtų stoti prieš darbininkų klasę.

Kodel darbininkai turi stoti į darbininkiškas organizacijas, į uniją? Parodė gyvenimas, kad tik organizuotu keliu ir per kovą galima ką laimėti, o ne maldavimu iš valdančios klasės. Šiandien daugelis didžiuojasi, kad gerai uždirba. Pamėgink nustoti to darbo, ar ilgai galėsi gyventi su tuo uždarbu? Jeigu darbininkai uždirbtų, tai kompanija negalėtų tokias milžiniškas sumas sukrauti. Neskaitant to turto, kaip tai fabrikų su moderniškiausiomis mašinomis, padaro gryno pelno sekamai: 1934 m. $27,672,882; 1935 m. $26,000,000; 1936 m. $38,000,000. Šiais metais—1937 numato padaryti gryno pelno apie $40,000,000. Darbininkų viso priskaitoma apie 9,000, šiame skaičiuje įskaitoma policija, bosai, raštininkai, žodžiu sakant, kurie tik gauna algas. Nuo kiekvieno darbininko liks pelno $4,888.

Unijai dar būtnant lopšyje bosai pradėjo pataikauti darbininkams, kad jie savo ranka užsmaugtų tą kūdikį, kuris galės užaugti ir paliuosuoti darbininkus iš kompanijos vergijos. To nepajėgė padaryti. Pradėjo staugti, kad tas sutvėrimas nėra tautiškas. Girdi, raudonas, komunistiškas. T a m baubui uždavė gan skaudų smūgį atvykęs iš Toronto Trades and Labor Council prezidentas, W. J. Buckley. Jis sakė: "Kodel INCO skaitosi geriausias Kanados sūnus? Kodel myli Kanadą? Kodel darbininkai yra raudoni ir nemyli Kanados? Jeigu INCO nepadarytų tokio pelno, kokį jis dabar padaro, tai nusispiautų ant tos Kanados (gausingi aplodismentai). Jeigu darbininkai nemyli Kanados, tai nereiškia, kad šio krašto, bet tų bosų, kurie be jokios gėdos išnaudoja (griausmingi aplodismentai). Darbininkams nusibodo dirbti už ubagišką atlyginimą, iš kurio vos gyvybę gali palaikyti. Kitiems nusibodo freitais bastytis iš vieno galo Kanados į kitą. Unijos reikalingumas degantis reikalas, kad sutrumpinus darbo valandas ir pastačius tuos darbininkus, kurie šiandien bastosi kraštas nuo krašto ir policijos gainiojami... Kas stovi prieš uniją, tas yra parsidavėlis kompanijai, niekšas (griausmingi aplodismentai ir šauksmas valio unija). Jeigu komunistai organizuoja uniją, tai aš atiduodu kreditą, kad jie tokį prakilnų darbą atlieka. Nesų komunistas, bet kartu stosiu dirbti ir tikras esu, kad mes pajėgsime suorganizuoti. Neatidėliokite, kurie nestovite, stokite, stokite lyg vienam."

Vėliau buvo skaitoma protesto rezoliucija prieš darbininkų diskriminavimą, kuri buvo priimta atsistojimu.

Pasirodo, kad mainierių unijos organizavimo klausimu ne tik vietiniai organizatoriai deda paskutines pastangas, bet susirūpino ir kitų didmiesčių organizatoriai ir ateina į pagelbą. Mr. W. J. Buckley obalsį "neatidėlioti" turėtų užgirsti ir tie lietuviai, kurie atidėliojo lig šiam laikui, pasiteisindami, kad kai eis į streiką, tuomet įstosią. Dirbkime visi, nežiūrėkime pro petį, kad kitas atliktų tą ar kitą darbą.

J. J.

KAIP ISPANIJA TVARKOSI EKONOMINIAI

"Padaryta tikra pradžia studijavimui šalies ekonomijos ir mėginimai sukoordinuoti turtų šaltinius, esamus lojalistų teritorijose. Šiam darbui paskirti ekspertai, iš jų kaikurie turį amerikoniškus patyrimus, ir tikimasi, kad bus prieita stipraus ekonominio plano, ne penkmetinio plano, bet darbo plano, apimančio industriją ir išdalinančio produktus. Tas pradedama jau dabar apskaitliuoti." Taip rašo F. Griffin iš Ispanijos.

Didžiausia naminė problema buvo perorganizavimas agrikultūros, dabar esančios valstiečių rankose, ir su dideliais žemvaldžiais, buvusiais industrijos direktoriais. Nekurios pamatinės industrijos ir visuomeninius reikmenis gaminančios industrijos, pradedamos valdyti valstybės, darbininkiškų organizacijų pagelba, bet nekurios palikta nepaliestomis. Čionai dar nebuvo kėsintasi nustatyti galutiną politiką sutvarkyti šiems dalykams. Daug veikmės šiems dalykams buvo daryta lokaliniai ir individualiniai.

Industrinė ekonomija pareina daug pakaitų, bet dar funkcijonuoja ant kapitalistinių pagrindų.

Eksportas šiek tiek pasikeitęs. Pirmiau Italija pirkdavosi daug aliejaus ir vyno, kuriuos perdirbdavo ir parduodavo kaipo savo gaminius. Dabar Italija neperka ispaniško aliejaus, bet pačioj Ispanijoj jis mėginama apdirbti dideliais kiekiais. Toje srityje sunkiai dirbama Barcelonoj ir Valencijoj.

Aliejui yra geros rinkos su geromis kainomis. Galima aliejaus parduoti kiek tik pajėgiama jo išvalyti. Pirmiau to negalima buvo padaryti. Kodel? Nes produktuotojai, parduodami Italijon, negaudavo greitai pinigų. Dabar aliejui parduoti rinkos tapo surastos Suvienytose Valstijose, Argentinoj, Francijoj, Norvegijoj ir Švedijoj, su jomis trancportacijos priemonės nėra uždarytos. Praeitais metais iš Ispanijos buvo eksportuota į užsienį už 474 milijonus pesetų ($40,000,000) aliejaus.

Laikoma Produktingi Plotai

Pirmiau aliejus užėmė antrą vietą Ispanijos eksporte, toliau sekė apelsinai ir trečioj vietoj vynas. O dabar valdžios rankose laikomas netoli 90 nuošimčių apelsinus produktuojantis plotas. Iš alyvų medžiais apsodinto ploto, valdžios rankose randasi didesnė pusė; Jean provincijoje randasi vienas septintadalis visoje Ispanijoje esančių alyvų, kuri randasi valdžios rankose. Vynuogių plotai padalinti pusiau tarp valdžios ir sukilėlių. Abelnai imant, žemės, išauginančios geriausius vaisius del eksporto, randasi valdžios pusėj, sukilėliai turi užėmę tik tas vietas, iš kurių gaunama svarbiausi vyno eksportai. Daugiausia mikdalų (panašūs vaisiai pyčėms) randasi Levante apylinkėj.

Žmonių Maitinimo Užduotys

Šale saugojimo eksporto rinkų, karo laike didelė užduotis i š m a i tinti dvyliką milijonų žmonių, esančių valdžios pusėje. Dabartiniu laiku nekuriose vietose pasireiškianti maisto trūkumai paeina ne iš nebuvimo maisto, bet iš blogų transportacijos priemonių, kurios buvo blogai sutvarkytos prieškariniais laikais, o dabar ir jos daugiau užimamos kariškiems dalykams. Visai nėra pavojaus del maisto trūkumų. Kviečių, miežių ir avižų užsėjimai yra daugiau, negu normališki. Valstiečiai palaikymui valdžios politikos stengiasi apsėti žemę.

Taipgi ryžių ir apelsinų netrūksta. Valdžia deda visas pastangas, kad kuodaugiausia sustiprinti ekonomines organizacijas, su kurių pagelba valdyti visus gamtos turtus.

K o r e spondentui paklausus valdžios atstovo, kokias formas valdžia naudos turtų sutvarkymui, gautas atsakymas, kad Valencijos smulkieji gamintojai buvo sujungti pagelba kooperacijos. Tačiau skirtingose vietose yra skirtingos sąlygos. Vienoje vietoje problemas galima inšrišti su kooperacija, o kitose gal reikės ir kolektyvizacijos. Bus panaudotos tokios priemonės, kurios tai aplinkumui bus patogiausiomis.

Iš Winnipego Lietuvių Bendro Fronto Veikimo

Vasario 7 dieną, 1937, Winnipego Lietuvių Bendro Fronto Lietuvos Liaudžiai Ginti Komitetas turėjo susišaukęs visuotiną Winnipego lietuvių susirinkimą, kuriame dalyvavo nemažas skaičius lietuvių. Susirinkime buvo diskusuojama įvairiais klausimais, kaip tai: apie dabartinę Lietuvos fašistų valdymo sistemą, apie sunkią Lietuvos valstiečių padėtį, apie suradimą būdų padėti Lietuvos valstiečiams nusikratyti fašistinės diktatūros ir atsteigti demokratinę tvarką Lietuvoj.

Susirinkime komitetas išdavė raportą, kaip einasi su Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti pagamintais laiškais ir protesto atvirutėmis. Komiteto pastangomis buvę surasta 50 asmenų, norinčių siųsti į Lietuvą minėtus laiškus, ir 9 protesto atvirutes, už kurių pasiuntimą padarytas išlaidas padengė iš bendro fronto komiteto iždo. Taipgi daugelis asmenų pasiuntę savomis išlaidomis.

Bendro fronto pastangomis buvo suruoštas parengimas paminėjimui 16 vasario, Lietuvos nepriklausomybės, kuris atsibuvo vasario 20 dieną. Publikos buvo pilna svetainė. Liko nemažai ir pelno. Kadangi tas pelnas buvo skiriamas Lietuvos priešfašistiniams kaliniams, tai bus graži parama nuo winnipegiečių.

Susirinkiman buvo pakviestas kalbėtojas iš Rūsų Darbininkų Kliubo, drg. Matulevich, kuris kalbėjo temoj, kas yra fašizmas ir kokie jo tikslai. Kalbėtojas nušvietė labai aiškiai ir visiems suprantamai ir atsakė į visus paklausimus. Pageidautina, kad ir daugiau bendro fronto komitetas pasirūpintų surengti tokias prakalbas bei diskusijas.

Baigiant susirinkimą buvo priimta rezoliucija Kanados Lietuvių Komitetui Lietuvos Liaudžiai Ginti, kuris randasi Montreale.

Pasiūlymo Rezoliucija:

1. Kad Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti darytų pastangas sudaryti trumpą programą prakalbų paskelbti per radio, nušviečiant dabartinį Lietuvos fašistų režimą ir jo elgimąsi su Lietuvos valstiečiais ir darbo žmonėmis.

2. Išaiškinti, kokiuo būdu galėtų kiekvienas Kanados lietuvis padėti Lietuvos valstiečiams nusikratyti fašistinės diktatūros ir atsteigti demokratinę tvarką.

Per radio skelbiant tuos aiškinimus galėtų išgirsti net tie, kurie priešingo nusistatymo ir neseka mūsų spaudos.

Todel mes Winnipego lietuviai siūlome KLKLLG tą mūsų sumanymą rimtai išdiskusuoti.

Ir mes neatsisakysime su finansine pagelba padengimui tam tikslui padarytų išlaidų, nors mes tos programos gal ir negalėsime išgirsti.

Taip pat mes manome, kad ir kiti lokaliniai komitetai nuo to neatsisakys.

Tai toks buvo Winnipego lietuvių susirinkimo nutarimas, kuris pasiųstas KLKLLG.

G. P

Kas Naujo Edmontone

Paskutiniu laiku Edmontono pašalpos biuras išleido biaurų įstatymą, sulig kurio įtraukia į kilpas visus pašalpgavius. Įstatymo reikalavimai tiesiog plėšikiški; reikalaujama sutikti pasirašyti ant šių klausimų: kad savo namų, žemės, gyvulių ir viso kilnojamo ir nekilnojamo turto neturėsi teisės parduoti be pašalpos biuro žinios. Reiškia, pirma turėsi atsiskaityti su pašalpos biuru už išimtą pašalpą ir po tam tik turėsi teisę ant savo nuosavybės. Kita, jeigu gausi darbą, iš to darbo priverstinai turėsi atsiskaityti su pašalpos biuru už išimtą pašalpą. Be to, turėsi dirbti už tokią kainą, kokią pašalpos biuras nuskirs. Taipgi, jeigu gausi tik tiek algos, kiek gauni iš pašalpos biuro pašalpos, tai pašalpos biuro pastangomis būsi paleistas iš darbo ir atsisakys daugiau duoti pašalpos.

Su tokiais ir kitokiais reikalavimais visiems išdalino blankas ir verčia juos raštiškai išpildyti. Atsisakantiems pasirašyti ant tokių blankų, grąso pašalpos atėmimu.

Edmontono vedusių bedarbių unija ir kitos pažangios srovės kelia prieš tokį smurtą protestus ir šaukia ant tų reikalavimų niekam nesirašyti.

* * * * *

Vasario 23 dieną North Edmonton stotyje, apie 5 valandą v a k are įvyko žmogžudystė. Rastas papiautas stoties tarnautojas. Kokiu tikslu padarytas pasikėsinimas iki šiol neišaiškinta. Žmogžudžiai taipgi neišaiškinti.

* * * * *

Kiek laiko atgal Swifto skerdyklos kieme iš po nakties rasta papiautų virš pusantro šimto avių ir apie 60 sužeistų. Visos papiautos avys buvo pakąstos po kaklais; gali būt, kad kokie vilkų veislės šunės iškrėtė tokį šposą.

Artojas

PIPIRNIČIA

Nelaimingas Atsitikimas

Vieno vakarų Kanados farmerio arklys susirgo taip smarkiai, kad reikėjo kreiptis pas gyvulių gydytoją. Gydytojas davė sekantį patarimą:

"Nusipirk kokių trijų pėdų geležinį vamzdį, šias dulkes supilk į vamzdį ir įkišęs arkliui į gerklę smarkiai papūsk."

Ant rytojaus farmerys atbėga pas gydytoją su didele baime.

"Kas yra?" paklausė gydytojas.

"Tur būt aš mirsiu," skundėsi farmerys. "Kai tik rengiausi pūsti, tuo laiku arklys sukosėjo ir visas dulkes supūtė į mano burną."

Pasikalbėjimai

Profesorius: — Ar tu žinai, koks didžiausias pasikeitimas įvyksta, kada vanduo virsta ledu?

Studentas:—Žinau.

Profesorius: — Tai ko lauki, kodel nesakai?

Studentas:—O gi kaina smarkiai pakyla.

* * * * *

Antanas:—Ar aš labai pasikeitęs?

Juozas:—Kodel su statai tokį klausimą?

Antanas:—Nurijau nikelį

* * * * *

Morta: — Aš laikraštyj mačiau aprašymą, kaip vienas farmerys savo pačią išmainė ant gramofono. Tai kokių keistų vyrų yra ant svieto. Aš manau, kad tu taip padarytum?

Petras: — Beabejonės. Aš iš proto išeičiau, jei kas pasiūlytų sena automobilių už tave.

TORONTO NAUJIENOS

Pavyko Susirinkimas Ispanijos Klausimu

Toronto Lietuvių Komitetas Lietuvoj Demokratijai Atseigti praeitą sekmadienį sušaukė viešą susirinkimą lenkų svetainėj 62 Claremont St. Į susirinkimą atsilankė virš poros šimtų lietuvių ir keletas kitataučių.

Pirmuoju kalbėtoju buvo Kanados Lygos Prieš Karą ir Fašizmą pirmininkas MacLeod, kuris praeitą vasarą vadovavo Kanados delegacijai pasauliniam prieškariniam ir priešfašistiniam kongrese Briuselyje. Pasibaigus kongresui nuvyko į Ispaniją, kur begyvendamas keletą sąvaičių sekė Ispanijos darbininkų ir valstiečių kovas prieš sukilėlius fašistus ir kalbėjosi su žymiais darbininkų klasės vadais ir Liaudies Fronto valdžios ministeriais. Jo pastangomis buvo atkviesti Kanadon Ispanijos teisėtos valdžios pasiuntiniai ir suorganizuota garsioji daktaro Bethune vadovaujama kraujo perliejimo vienutė ir dabar teikiamoji kanadiečių parama Ispanijos demokratijos gynėjams.

Draugas MacLeod, kaipo garsus žurnalistas ir buvęs World Tomorow žurnalo redaktorius, plačiai išstudijavo Ispanijos padėti ir jo nuomone Ispanijos Liaudies Frontas yra nenugalimas. Jis liepė gerai įsitėmyti tą faktą, kad dabartiniai Ispanijos liaudies gynėjai, kurie sekmingai pajėgia atmušti maurų, itališkų ir vokiškų fašistų puolimus, praeitų metų liepos 17 dieną, kuomet generolas Frankas padarė sukilimą, jie neturėjo nei jokio ginklo. Tai daug reiškiantis faktas! Žmonės stojo kovon prieš fašistus su akmenimis, plytomis, basliais ir kitokiais įrankias, tik vėliau iš sukilėlių pavyko atimti ginklų ir dalinai apsiginkluoti.

Draugas MacLeod faktiškai ir detališkai nurodė, kad Ispanijos fašistų sukilimas nėra vien ispaniškų fašistų reikalas, bet viso pasaulio fašistų reikalas. Franko ne iš savo galvos sugalvojo sukilimą, bet jam davė instrukcijas Hitleris ir Musolinio kombinuotas fašizmas, ką parodė surasti Barcelonoje sutarties dokumentai. Jeigu nugalėtų fašistai Ispanijos demokratines jėgas, tuomet antruoju puolimo punktu būtų Čekoslovakija, toliau Francija ir kitos demokratiškesnės šalys. Todel apgynimas Ispanijos demokratijos irgi turi būt viso pasaulio demokratiją mylinčių žmonių reikalas.

"Neužtenka gražiais žodžiais palinkėti Ispanijos demokratijos gynėjams laimėti, bet reikia sulyg išgalės juos remti ir vystyti judėjimą Kanadoje, kuris priverstų Kanados valdžią parduoti Ispanijos demokratijos gynėjams ginklų ir ko tik jiems reikia," sako MacLeod. Ant pabaigos nurodė, kad Kanados kapitalistai irgi ruošia fašizmui dirvą, ką aiškiai parodo tūlų kunigų per radio isteriškos kalbos ir kruvinas užpuolimas ant streikierių Sarnia mieste.

Susirinkimo pirmininkei, draugei O. Indrelienei atsikreipus į susirinkusius Ispanijos liaudies kovotojams paramos, su aukomis atsiliepė šie draugai bei draugės: draugas Markauskas, kuris visuomet gausiai remia darbininkišką judėjimą, paaukavo $5.00; draugas A. Leimonas $2.00; po vieną doleri aukavo šie: A. Frenzelis, Koklienė, A. Byras, J. Stankus, P. Jokubauskas, Buzas, V. Dorinas, Mileris, J. Vaitkus, Matas Guoba, S. Repšys, Berškienė, J. Valūnas, Kaptainis, Raila, Grusas, A. Kavoliūnas, S. Tyla, L. Malinauskas, Bieliauskas, Vilkickas, A. Morkis, J. Laurusevičius, J. Juška, J. Jokubynas, U. Kevėžienė, P. Stukas, V. Žilinskas, S. Ragauskas, Ladusky, A. Kuniutis, A. Tarasevičius, V. Vitkus, J. Indrelis, M. Šimonienė, J. Kamičaitis, Mot. Guoba, H. Dobrovolskienė, V. Dagilis, B. Indrelytė ir A. Undraitis; po 50 centų aukavo šie: J. Yla, J. Petravičius, J. Leimonas, Vilkas, Valaitienė, J. Šutas, M. Lenkauskas, P. Karpavičius, V. Jusaitis, Vilkelienė, A. Margis ir A. Butkus. Smulkiais surinkta $1.50. Viso $55.50.

Tai graži Toronto lietuvių parama, kuri bus sunaudota daktaro Bethune medikalės vienutės stiprinimui.

Toliau kalbėjo senas socialistas, kuris dirbo socialistiniame judėjime 1919 metais ir dabar priklauso vietinėje socialistų kuopoje, tai draugas J. Petravičius. Jis kalbėjo suvienyto Toronto lietuvių veikimo klausimu, nuoširdžiai apibudindamas, kaip yra svarbu veikti Toronto lietuviams suvienytomis jėgomis. Jis yra atstovu nuo socialistų kuopos į T.L.K.L.D.A. Tad vaduodamasis socialistų nuomone užgyrė tokį veikimą ir ragino dėti visas jėgas jį dar daugiau plėsti.

Paskutinis kalbėjo draugas V. Raila, kuris tarp kitko irgi prisiminė Toronto lietuvių suvienyto veikimo budavojimą, pabrėždamas, kad suvienytas veikimas ne tam, kad sumušti priešingų įsitikinimų organizacijas, bet kad veikti tik tais klausimais, kurie yra visiems bendri.

Taip ir baigėsi gražioj nuotaikoj ir ūpe gražus torontiečių susirinkimas. Ką patvirtino išeidamas iš susirinkimo draugas MacLeod, pasakydamas, kad jam sudarė gerą įspūdį Toronto lietuvių susirinkimas ir jis visuomet turės gerą nuomonę apie lietuvius, nes jie rūpinasi tokiais svarbiais pasauliniais klausimais.

M. Guoba

Prasidėjo Rinkimai į ILGWU Lokalo 72 Tarybą

Kovo 2 dieną įvyko suknelių siuvėjų lokalo susirinkimas, kuriame buvo nominuoti kandidatai į lokalo tarybą sekantiems dviems metams, į organizatorius ir delegatai į International Ladies Garment Workers Union Konvenciją, kuri atsibus Atlantic City, Suvienytose Valstijose. Ant vietos buvo išrinktas komitetas pravedimui rinkimų. Atskirų skyrių valdybų rinkimai įvyks kiek vėliau.

Draugas Richman, suknelių siuvėjų organizatorius, apibudino rinkimus, pažymėdamas, kad jie įvyks tokioj tvarkoj, kad visi nariai turės teises išsirinkti tokius asmenis, kurie jų manymu bus tinkamiausi vedimui unijos reikalų. Kuomet įvyko susivienijimas tarp Industrinės Siuvėjų Unijos ir International Ladies Garment Workers Unijos, rinkimai buvo pravesti nedemokratiniai. Unijų vadovybės sudarė sąrašą, kurį siūlė siuvėjams, nežiūrint to, ar siuvėjams jie buvo geri, ar ne. Mat tokiomis sąlygomis buvo susitarta einant prie vienybės.

Po vienybės per 10 mėnesių progreso padaryta labai mažai. Yra nemažas skaičius neorganizuotų šapų. Iš didesnių dirbtuvių rodos tik viena tesuorganizuota. Gi buvo manoma, kad po susivienijimo darbas atsistos ant aukštesnio laipsnio.

Per tą trumpą laikotarpį užsidarė rodos šešios šapos. Tų šapų darbininkai liko be darbo. O dabartiniu laiku darbu aprūpinti tuos darbininkus yra nelengvas darbas.

Tačiau nusiminti nereikia. Jeigu bus išrinkta gera unijos vadovybė, kuri rūpinsis siuvėjų reikalais, tai ji praplės savo darbą ir dės pastangas, kad visos neorganizuotos dirbtuvės būtų suorganizuotos, ir kad darbas būtų geriau sutvarkytas.

Dabar siuvėjų pareiga rimtai susirūpinti rinkimais. Į kiekvieną šaukiamą susirinkimą visi turite atsilankyti.

A. E. Y.

Serga

Sunkiai susirgo draugė O. Rudzevičienė ir tapo nuvežta į ligoninę ant 100 Yorkwille, kur praeitą pirmadienį buvo padaryta gana sunki operacija. Draugė Ona mėgdavo darbuotis moterų veikime, bet del toloko gyvenimo nuo lietuvių kolonijos negalėdavo kiek daugiau pasidarbuoti. Josios draugas Petras irgi sulyg savo išgalės veikia, bet jam trukdo jo amatas—čeverykų taisymo dirbtuvėlė, kurią turi nuošaliai nuo lietuvių kolonijos.

Malonėkite draugai ir draugės aplankyti ir atjausti sunkioje valandoje draugę.

V. D.

Pranešimas

ALDLD 162 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks 14 dieną kovo (sekmadienį) 2 valandą p. p., 6 Denison Ave. Visus narius ir nares kviečiame dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarti.

Be to, kurie dar nesate atsiėmę už praeitus metus knygą "Gamta Ir Žmonės," ateikit susirinkiman ir gausite, nes knygos turinys yra labai svarbus.

Kuopos Valdyba

Detroitiečių Koncertui Išrenduota Svetainė

Balandžio 3 d., šeštadienį, detroitiečiai lietuviai menininkai atvažiuos į Torontą ir duos puikų koncertą, kokio dar Toronto lietuviai negirdėjo. Koncerte kalbės daktaras Palevičius.

Koncertui išrenduota West End Temple, 1087 Queen St. W., kampas Dovercourt Rd. Svetainė graži, erdvi ir tinkama koncertui ir šokiams. Po koncerto bus šokiai, šokiams griežti bus nusamdytas moderniškas orkestras.

Šis koncertas, tai bus neparprasta Toronto lietuvių iškilmė.

Pasirūpinkite iš anksto, kad balandžio 3 dieną būtų palikta liuosa nuo kitų reikalų.

Parengimo Komisija

Torontietės Paminėjo Moterų Dieną

Toronto lietuvių darbininkių moterų grupė praeitą šeštadienį suruošė pasaulinės darbininkių dienos paminėjimą. Meno Grupė perstatė trijų veiksmų dramą ir po tam tęsėsi šokiai.

Apie perstatymą tenka pasakyti, kad veikalas paimtas iš 1905 metų revoliucijos laikų, labai įdomus ir vaidintojai atvaidino profesionališkai. Tačiau kas buvo parengime, negalėjo jaustis, kad tai daromas tokios svarbios dienos paminėjimas. Pirmiausia į akis metėsi neskaitlingas atsilankymas publikos. Į tą klausimą kaip kas lengvai gali atsakyti, kad publika neatsilankė ir viskas. Bet atsiminus, kaip keturi metai atgal būdavo ruošiamasi prie parengimų, tai stebėtina, kaip dar ir tiek atsilankė. Juk parengimų pasekmingumas priklauso ne nuo jų paskelbimo, bet nuo mobilizavimosi į parengimą. Pirmiau prieš parengimus buvo išplatinama iki 200 tikietų, o dabar, kaip ir kitos organizacijos, taip ir draugės, į tai nekreipė jokios domės. Už tai ir parengimas nebuvo skaitlingas dalyviais.

Toliau, šiandien moterų klausimas labai aktualus visame pasaulyje ir nė viena iš draugių neapibudino tokios dienos svarbą. Tiesa, draugė pirmininkė paaiškino, kad tas parengimas suruoštas darbininkių dienos paminėjimo tikslu. Daugiau niekas neprisiminė to, kuo stebisi visas pasaulis. Net ir buržuaziniai laikraščiai prirašė šimtus špaltų ir įdėjo šimtus paveikslų iš Ispanijos moterų herojiškų kovų, o mūsų draugės pamiršo pasikviesti kalbėtoją ir perstatyti tą paveikslą.

Tai pamoka ateičiai, kad ruošiant svarbias sukaktuves ar p a m inėjimus pirmiau reikia darbuotis sutraukimui publikos ir dalyko svarbą perstatyti kaip reikia, o nepalikti publikai vaizduotis tą dalyką.

Korespondentas

Torontas Smarkiai Rengiasi Pirmai Gegužės

Toronto, Kovo 6. — Vakar įvyko antra konferencija prisirengimui prie minėjimo Pirmosios Gegužės, tarptautinės darbininkų dienos, kurioj dalyvavo 182 delegatai nuo 130 organizaciju.

Vakariniam mitingui išrenduota Maple Leaf Gardens. Ant tos dienos tą salę buvo paėmus Girl Guides organizacija, bet užleido darbininkams. Už tai nutarta pasiųsti padėkos laišką.

Išrinkti komitetai vedimui visų prirengiamų darbų.

Reikia manyti, kad šiemet tą didžioji darbininkų šventė bus labai iškilmingai paminėta.

Ateikite Pasilinksminti

Kovo 14 dieną, sekmadieny, 7.30 val. vakare, 316 Bethurst Street, yra ruošiama šeimyniška sueiga su šokiais. Norintieji linksmai laiką praleisti prašomi atsilankyti.

Laisva įžanga.

Rengėjos

SŪNŲ IR DUKTERŲ DRAUGIJA IR Š. L. A.

Man teko jau kelintu kartu patėmyti Naujienose užsipuldinėjant ant Sūnų ir Dukterų Draugijos vajininkų, kurie teisingai aiškina draugijos vertę ir svarbą prigulėjimo prie jos ir tuom sykiu apie tai, ką gero davė Kanados lietuviams Susivienijimas. Ot čia ir pakalbėsime truputį apie Susivienijimą ir jo gerumą.

Reikia neužmiršti, kad Toronte Susivienijimo kuopa buvo sutverta dar 1908 metais, iš 13 narių, pribuvusių amerikiečių. Kuopos numeris buvo 148. Rodos jau viskas ėjo gerai, bet už metų laiko ištiko nelaimė Joną Draugelį. Einant jam geležkeliu traukinys iš užpakalio užvažiavo ir užmušė. Štai kaip dalykas užsibaigė:

Traukiniu važiavę keleiviai sumetė apie $175, o kompanija pakavojo. Žinoma, nors tai ne kompanijos kaltė buvo, bet turbūt turėjo tam tikrą fondą, iš kurio išmokėjo. O dabar pamatysime kaip Susivienijimas pasielgė.

Jonas Draugelis buvo gero stovio narys, pilnai užsimokėjęs visas duokles, bet kuomet po palaidojimo nusiuntėm visus dokumentus buvusiam sekretoriui Zemantauskui, gavom atsakymą, kad Jonas Draugelis mirė nelegale mirčia ir negali gauti pomirtinės. Mat traukinys užmušė, o ne lovoj mirė.

Buvo kreiptasi pas advokatą, kuris pasakė, kad Susivienijimas yra Suvienytų Valstijų įstaiga ir nėra užregistruota Kanadoj, Ontarijos provincijoj, todel negalima nieko iš jo gauti.

Nuo to laiko Toronto kuopa sugriuvo. Nepoilgam tas pats pasikartojo ir Montreale. Susivienijimo kuopa iš 150 narių sugriuvo ir visi sumokėti tų narių centai žuvo, kaip Toronte, taip ir Montreale.

Tad aš manau, kad nėra reikalo A. Frenzeliui užsigauti, jei vajininkai teisybę pasako. Reikia pirmiau pagvildenti istoriją Susivienijimo, pirmiau buvusių kuopų Kanadoj, tuomet daryti išvadą.

Draugas Jokubynas net man pačiam sako, būk aš išmislinau, jis nieko negirdėjęs ir nežinąs. Tas nesvarbu, Jonuk, kad nežinai, nes tu tuom laiku Lietuvoj ką ten po dirvonus gainiojai. Aš gi galiu jums parodyti tuos narius, kurie priklausė, kurie dar gyvi randasi Toronte. Ir jie pasakys, kad tikra tiesa, ką aš rašau.

O kas link gyrimosi, kad Susivienijimas turtingesnis už Sūnų ir Dukterų Draugiją, tai tiek galima pasakyti: jeigu ir su daugiau našlių taip pasielgė, kaip su Draugeliene, kurią nuskriaudė ant $150, tai kam vertas tas turtingumas mums kanadiečiams. Faktinai, imant narių stovį ir viską kitą, Susivienijimas nei kiek negeriau stovi. Daugiau pinigų turi, bet daugiau ir narių, kurių tarpe labai didelis skaičius senų amžiumi.

Visi Toronto ir visos Kanados lietuviai stokite į Sūnų ir Dukterų Draugiją, kad nepasiliktų nei vieno lietuvio Kanadoj nepriklausančio šiai draugijai.

O jūs Susivienijimo nariai, turėkite mintyje tą, ką aš čia suminėjau, kad jums neatsitiktų taip, kaip atsitiko tiems, kurie pirmiau priklausė.

Aš turiu dar pastebėti, kad kanadiečiams nereikia ieškoti jokių kitų organizacijų. Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija yra demokratiškiausia pašalpinė draugija ne tik Kanadoj, bet ir visoj šiaurinėj Amerikoj. Taip pat daugiausiai pašalpos moka. Pavyzdžiui, sergantiems moka pašalpą ir už pirmą savaitę. Tas labai svarbu, nes daugelis neserga daugiau, kaip vieną savaitę. Gi Susivienijimas nemoka už pirmą savaitę. Susivienijimas išmoka tam tikrą sumą, kada tu nesirgai, ir po tam jau išbraukia iš pašalpos narių, palieka tik pomirtiniam skyriuje. Sūnų ir Dukterų Draugija išmoka metus laiko pašalpą ir po metų, tik už tą ligą, kuria sirgo, metus nemoka, bet visuomet kitomis ligomis sergančiam moka ir laiko pilnu draugijos nariu, pakol gyvas būna.

Vot čia, draugai, ir yra skirtumas tarp Susivienijimo ir Sūnų ir Dukterų Draugijos. Vienoj mokestis pašalpos ir pomirtinės skyriuose pasilieka toks pat visą laiką, iki mirties, o kitoj (Susivienijime) kasmet duoklės keliamos aukštyn ir aukštyn. Sulaukę apie 60 metų beveik nebegali išmokėti.

Tad Sūnų ir Dukterų Draugijos vajininkai darbuokitės kuodaugiausiai del labo ir gerovės Kanados lietuvių prirašydami kiekvieną lietuvį ar lietuvę prie Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos su gerais jos siekimais.

Senas Jūsų Draugas,

V. Jusaitis

Žinios iš Sovietų Sąjungos

ATIDARYS GROŽIO INSTITUTĄ

Greitu laiku Maksvoj bus atidarytas Grožio Kultūros institutas, kuriame odos ir plaukų specialistai suteiks patarnavimus. Institutui vadovaus perfumų ir kosmetikos industrijos administracija. Institutas bus aprūpintas įvairiais Sovietų Sąjungoj padarytais aparatais. Institutą tvarkys žymūs profesoriai.

UŽREGISTRUOTA 20,000 MOTINŲ GAVIMUI DIDELIŲ ŠEIMYNŲ PAŠALPŲ

Iki sausio 10 dienai Maskvos provincijoje buvo užregistruota netoli 20,000 motinų, kurios pagal išleistą praeitą vasarą valdžios patvarkymą turi gauti didelių šeimynų motinystės pagelbą. Iš suregistruoto skaičiaus 1,102 motinos gyvena Maskvoj; 1,482 provincijos miesteliuos; ir suvirš 17,000 kaimiškose apylinkėse. Iš jų užregistruota 176 motinos, turinčios po virš 11 vaikų.

Remiantis išleistais motinas šelpti dokumentais, 17,625 motinoms iki sausio 10 dienai suteikta netoli 39 milijonai rublių.

Pagal pašalpos teikimo laipsnį, motinos, turinčios po šešis vaikus, gimus septintam kūdikiui gauna per penkis metus po 2,000 rublių pašalpos ir tą pačią sumą kiekviename tolymesniame gimdyme. Motinos, pagimdžiusios po dešimtą kūdikį, gauna pašalpos po 5,000 rublių už dešimtą ir kiekvieną tolimesnį gimdymą po tiek pat. Prie to per keturis metus gauna po 3,000 rublių sukakus kiekvieno šelpiamo kūdikio gimtadieniui.

GYVULIŲ SURAŠINĖJIMAS

Nuo vasario pirmos dienos iki vasario aštuntai dienai 100,000 surašinėtojų, pagelbstint 1,200,000 savanorių, vedė Sovietų Sąjungoje esamų gyvulių surašinėjimą. Dar nėra patiektos skaitlinės, kiek rasta Sovietų Sąjungoje gyvulių, bet yra žinoma, kad per pereitus metus šalyje gyvulių skaičius smarkiai paaugo.

Laike 1932 metų gyvulių surašinėjimo rasta visoje šalyje 38.3 milijonai galvijų, 47.6 milijonai avių ir 10.9 milijonai kiaulių. O surašinėjant 1936 metų sausio mėnesyje atrasta, kad galvijų skaičius pakilo iki 46 milijonų, avių iki 49.9 milijonų, ir kiaulių skaičius pakilo iki 25.9 mlijonų.

DISKUSUOJA FILMŲ PLANĄ 1937 METAMS

Sausio 26 dieną prasidėjo aštuntoji visos Sovietų Sąjungos judžių gamintojų konferencija, kuri užsitęsė per šešias dienas.

Centralinės filmų industrijos administratorius Šumjatsky ir Visasąjuginio Dailės Komiteto vicepirmininkas apibudino praeitais metais naujų filmų atsiektą svarbą. Jis įvardino dvyliką naujų filmų, kurios turėjo didžiausį pasisekimą. Filma "Mes iš Krondštato" per devynis mėnesius buvo matyta 16 milijonų žmonių. Kita filma, "Partijos Korta", per tą patį laikotarpį matyta 12 milijonų žmonių.

SDKLSPD Septintos Kuopos Narių Žiniai

Winnipeg, Man.—Gerb Draugai ir Draugės! Kurie esate išvykę toliau nuo Winnipego ir apsigyvenę provincijoje, priklausanti prie Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuviu Savitarpinės Pašalpos Draugijos Septintos Kuopos, bet neužsimokėję savo narinių mokesčių, maloniai prašomi kaip galint greičiau atsilyginti su draugija, kad išvengus susispendavimo, nes atsitikime nelaimės ar ligos, galit patys save nuskriausti—netekti pašalpos.

Jei kuriam nariui susidaro kokia nors kliūtis, neleidžianti laiku apsimokėti, malonėkite greitai pranešti draugijos valdybai, kuri žinos ką su tokiuo nariu daryti ir bus visi reikalai sutvarkyti.

Prašau visų narių, siunčiant iš provincijų narines duokles, siųsti pinigus išperkant Money Order iždininko vardu, būtent **A. Urbono,** o siųsti raštininkui šiuo adresu: **V. Novogrodskas, St. Boniface Hospital, St. Boniface, Man.**

Nesiųskite daugiau senos valdybos bei seno sekretoriaus adresu, nes tas sudaro didelį keblumą sutvarkyti narių mokesčių blankas. Jei kurie siųsite kitais adresais, valdyba už tų narių suvėluotą apsimokėjimą bei susispendavimą neatsakys.

Tokiu būdu, visi draugijos nariai prašomi vesti draugijos reikalus, visą susirašinėjimą augščiau nurodytu adresu. Tuomi palengvinsite draugijos valdybai vesti knygas.

Su draugiška pagarba,

J. Paliliūnas

SDKLSPD 7 kp. Pirmininkas

Big Islando Lietuviai Paminėjo 16 Vasario

Big Islando apylinkės lietuviai vasario 16 dieną padarėme susirinkimą paminėjimui 19 metų Lietuvos nepriklausomybės sukakties paskelbimo. Į susirinkimą atsilankė įvairių įsitikinimų lietuviai. Pirmininkaujant draugui Jonui Martinoniui, buvo piačiai apkalbėta, kaip Lietuvos liaudis per ilgus metus kovojo su rusų žandarais, kaip kentėjo vokiečių okupacijos laikais ir pagaliau atgavo nepriklausomybę.

Paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, reikėjo ginklu ją užtikrinti, ką padarė jaunimas stodamas į kariuomenę. Nugalėjus įvairius pasipriešinimus Lietuvos liaudis džiaugėsi, prasidėjo gyvas lietuvių judėjimas: galima buvo kiek laisviau pakritikuoti valdžią, organizuotis į draugijas ir buvo šiek tiek duota susirinkimų, žodžio ir spaudos laisvės. Tačiau neilgai teko džiaugtis ta dalina laisve ir demokratija. Atsirado nusi- politikavę fašistai, pasivadino save tautos vadais ir susitarę su fašistuojančių karininkų gauja 1926 m. gruodžio 17 d. naktyje nuvertė teisėtai išrinktą tąją valdžią, išvaikė seimą, uždėjo amžiną karo stovį, sutrempė Lietuvos konstituciją, užsmaugė visas pažangiasias organizacijas ir spaudą ir dabar persekioja kiekvieną pažangesnį darbininką ir ūkininką. Reikalaujančius žmoniškesnio gyvenimo kiša ilgiems metams į kalėjimus sušaudo, arba pasprūkę turi nešdintis į užsienius. Tai štai kur randasi už Lietuvos nepriklausomybę kovotojai: pūsta kalėjimuose arba vergauja užsienio kapitalistams! Lietuvos liaudis susilaukė didesnės priespaudos, negu kad turėjo caro laikais.

Mes, apkalbėję visą padėtį ir minėdami Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, nutarėme griežtai kovoti prieš Smetonos ir jo švogerio fašistinę diktatūrą ir reikalauti atitraukti nagus nuo Lietuvos liaudies ir gražinti valdžią teisėtai Lietuvos vadovybei. Taipgi reikalaujame paliuosuoti visus politinius kalinius.

Šalin tautininkų diktatūra! Lai gyvuoja laisvė ir demokratija!

Įgaliotieji pasirašyti:

Jonas Martinonis
Jonas Mikaila
Augustas Petronis

Sudburiečių Domei

Ateinantį sekmadienį, kovo 14 d., įvyks SDKLSPD III kp. mėnesinis narių susirinkimas po antrašu: 212 Monk St. (Lenkų svetainėj). Prašome visus narius dalyvauti, taipgi ir naujus narius, nes turime labai svarbių klausimų apsvarstymui.

Pradžia 1 val po pietų.

III Kp. Valdyba

Paieškojimas

Paieškau Juozo Ratkevičiaus. Prašau drauge pačiam atišsiauti, nes esi labai reikalingas, arba kas žinote kur jis randasi malonėkite pranešti žemiau nurodytu antrašu, už ką būsiu dėkingas.

Joe Plačenis
Box 29,
Bienfait, Sask

Paieškojimas

Paieškau savo brolio Jono Sventicko, pirmiau dirbusio Ontarijo provincijoj, aukso kasyklose. Prašau atsišaukti, arba kas apie jį žinote, malonėkite pranešti, būsiu labai dėkingas.

A. Sventickas
1709 E., 7 miles,
Detroit, Mich., USA

Laikraščių Darbininkai Toronte Organizuojasi

Toronto, Kovo 8. — Vakar King Edward viešbutyj įvyko pirmas viešas Toronto laikraščių reporterių ir kitų bendradarbių susirinkimas, kuriame dalyvavo 110 asmenų. Mitingą sveikino miesto majoras Robbins.

Toronto Newspaper Guild, skyrius American Newspaper Guild, buvo suorganizuotas pereitų metų rugpiūčio mėnesį. Iki šiam laikui išaugo iki 80 narių.

"Tiek pat labai svarbu, kad ir proto darbininkai būtų organizuoti," pareiškė John Noble, Toronto Trades and Labor Council prezidentas.

Per Kanados Veikiantį Komitetą Gaunamos Knygos

Leninas	$0.35
Istorija Klasių kovos Amerikoj	25
Valstybė ir Revoliucija	25
Rusijos Istorija	25
Karolio Markso Teorijos Sistema	25
Mokslinio Socializmo Išsiplėtojimas	25
Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji	25
Istorija Socializmo Suvienytose A. V.	25
Pasaulio Stebūklai	25
Spalis	25
Politinės Ekonomijos Pamatai	25
Iš Komunistų Programos	25
Religija (II Tomas)	25
Komunizmas ir Krikščionybė	25
Atmosfera arba Oro Gatai	15
Kūdikių Priežiūra	15
Nepriklausomos Lietuvos Kalėjimuose	10
Moteris ir Jos Ekonominė Padėtis	10
Šeimyna Seniau, Dabar ir Ateity	5
Janonio Raštai	10
Lietuvos Darbininkė ir Poniutė	10
Samdomasai Darbas	5
Krikščionybė ar Komunizmas	2
Kodel Turi Įvykti Komunizmas	5
Karas Lietuvoje	35
Bedarbė ir Visuotinas Kapitalistinis Krizis	10
Komunizmo	15
Moters Kovotojos Del Moteris ir Socializmas	35

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu: **M. Guoba, Box 931 Station C, Toronto 3, Ont.**

KELIONĖS Į LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Nuolatinis susisiekimas

NEW YORK—KLAIPĖDA

Per Gothenburgą, Svediją

Patogi, Greita Kelionė
Pigios Laivakortės

Išplaukimai laivų iš New Yorko

GRIPSHOLM, ... Kovo 18,
DROTTNINGHOLM, Kovo 20,
DROTTNINGHOLM, .. Bal. 17,
GRIPSHOLM, ... Geguž. 1.

Platesnes žinias apie kelionę teikia nemokamai ir parduoda laivakortes visi autorizuoti laivakorčių agentai ir visi Švedų Amerikos Linijos skyriai.

SWEDISH AMERICAN LINE
MONTREAL, QUE., 1410 Stanley St.
HALIFAX, 71 Upper Water St.
WINNIPEG, 470 Main St.
CALGARY, Union Building

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Liet. TSR Knygų Rūmų Knygų Saugykla